

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

Luciani Palinurus

Luciani heroica

Luciani Scipio romanus

Luciani Asinus aureus

Bruti romani epistole

Diogenis cynici epistole

¶ Tu quicumq; sis siue orator / siue artista / philosophus /
iurista / aut theologus. Si elegantia / si facundia / sapientia / et
utilitate scire cupis. Bruti romani. Diogenis cynici. Scipio-
nis. Et Luciani perlege epistolas qui sua tempestate omnes
mortales sapientia superarunt.

¶ Gellius Bernardinus Marmita parmensis. R. P. & D. D.
Clementi de rouere Episcopo & Comiti Mimateni ac Aue-
nionis vicelegato meritissimo.

b Ruti romani: Diogenis cynici clarissimorum virorum
epistolae sane luculentae: & principibus / et regibus
dignas his diebus in vnum corp⁹ redigi p^{ro}posuiq³
illis veluti insigne caput. Luciani. Palinus. Scipione roma-
num Heroica & Asinum aureum opuscula lenitate placida:
gravitate et doctrina luculenta: quae diu apud paucos in the-
sauru asservata sunt: vt illi quidem mortalium vniuersitati san-
ta bona hucusq³ inuidisse videantur. Ego autem qui ad comu-
nem vsum me natum esse censeo: ne ab officio quod nature &
tibi debeo desisterem (licet in eo plerumq³ leuis gratia ha-
beat) curavi pro virili mea hec oia simul in hac vrbe floren-
tissima Auenione impressoribus exarata legeres: vt ex illis
quasi vitae speculo plane perspiciant omnes omnifaria hoim
imbecillitate: vana consilia: et insensatos labores: vt suo erro-
re cuiusq³ discutiatur animus. Sunt hic longo veterino sopi-
ti nepotiluxu: voluptatis ceno et olenticetis demersi: nullam
prorsus fideralis celi lucem intuentes. Sunt qui fortune assidua
vertigine quasi volubili Sisyphi saxo delassantur: Alij morda-
cibus curis carpuntur. Alij negotiorum fluctibus agitantur. Alij
multijuga malorum scaturigine premuntur: nec sese tam infelices
esse sentiunt. Varia repentes hic hoim tormenta: tortuo-
sos anfractus: lentos tramites: felle confectos calles: ama-
rulentae domicilia: ex quibus nihil sanum: nihil deniq³ optabi-
le deligi potest. Quo circa hec tam necessaria cognitio: tibi nota
esse volui vt ex his cognoscas te tantum virtute et morum honesta-
metis prestare. quantum cupis et contendis ingenti gloria.
Itaq³ reuerendissime pater: qui de litteris benemerendo lit-
teratos foues et amplecteris: hos libellos tibi commendatos
accipies / vt in sinu tuo quiescant: vt per te fauorabilius exeant
tibi q³ quod possunt / eternitate nominis tui relinquunt. Vale.
et melaudum tuarum indefectum preconem amabis.

¶ **Luciani Palinurus.** Interlocutores **Palinurus & Charon.**
Bsecro te o Charon sine me utiā nauim conscē-
dā. Cha. Quis me appellas? Pa. ego nauita quō-
dā illius quem nup̄ viuēre trālucefasti. Enec tro-
iani Cha. Tu ne ille es qui apud portus velinos
inhumatus facebas? Pa. ille ipse sū sed crede ce-

lestiū nutu fieri ut transuehar quorū pd̄ igijs lōge lateq; ac te
finitime gentes et ossa mea iam exp̄auerūt et tumultū mihi
tumuloq; insup̄ solennia statuerunt. Quare te oro o iustissī-
me. Charō patere tandē ut ingrediar: si prospera sēp sit nauī-
gatio tua sit solida nauis tua atq; incōcussa. Cha. Rē iustam
petis Palinure ingredere ut libet / vos v̄ ero tam cōserte vms-
bre quid fatigatis me p̄cibus: quid fatigatis que nā hec vis de-
siderij? expectate tāsi per dū trās flumen hūc porto regredi-
ar q̄ primū. Pa. Habeo tibi Charonim mortales gratias qui
me his tandē eripuisti e malis qui me dirā hac tandē qua des-
tinebat trans fretandi cupidineliberaisti. Cha. Amo te equidē
Palinure tū p̄pter Enēā regē tuū quē mihi nominasti: qui & su-
per oēs quos vnq̄ viderim mortales vilis est mihi singulari
quādā preditus pietate: tum p̄pter meū enā quod olim com-
mune fuit tibi magisteriū / par enī sibi quisq; parē affectat
delectatq; magis qui inter pares fit vel cōfabulatio vel vite
actio. Afficiebas porro non modico dolore quum videbam
iā dudū te in ceteriore hac ripa errāre incertūq; sedis tue.
Neq; licebat tibi succurrere p̄pter lōge mīhi. Ne quēq;
nisi humato prius corpore trā portē. Iū enī ego minim⁹ iter
in seruos habitatores subiectulq; aliene potestati cui parere
nō tā pulchrum mihi q̄ alias necesse sit: gaudeo autē nunc &
letor q̄ ea aliqñ se fors tibi obtulerit quo & totū implere desi-
deriū & meū releuare dolōē (salua lege officij mei) possim.
Pa. Immo ego nō minus p̄pter te dolebā o Charō: q̄a p̄spici-
ciebā totte graues assiduolq; labores p̄ferētē sine vlla rela-
xatiōe. Neq; nā me lateat quot q̄s q; vexari māt olēt nauium
gubernatores qui hūc aliā vitā q̄ nauigationē exercuit: atq; ita
exeruit ut nihil illa grau⁹: nihil picitāt⁹ cōtingere mortalibus
putē p̄p̄ credibile magis tibi videri p̄t si āgebat me vtiq; fa-
tigatio tua repetētē aio ātiq; quasi iuuenis etiā sustinebā nauī-
ticas fatigatiōes meas. Quare exp̄iētia iā edoct⁹ sciebā p̄be pa-
ri malo tuo cōdolere Cha. frustra p̄p̄ me dolebas Pa. nā nihil
molesta mē ars mea Pa. qd̄ ais cha. aio gratiā hīc & iocūdā

A. ii.

artem meam. Vides vt ctuda viridisq; senectus est michi/
 memini haud vnq; ab ipsa qua iam omnium annos supero lō-
 geua etate mēsa pertesum me esse laboris mei; quin quotidie
 insto alacrior atq; valentior sed intelligo cur tu aliter tibi p-
 suadeas. Est enim communis hic morbus mortalium vt sor-
 tis sue quemq; distedeat semper: viuat q; contentus nemo
 studiis suis: laudent vero longe ac beatiore existiment
 omnes qui diuersas a se artes atq; actiones sequuntur: verus
 falluntur maxime opinione sua: Nam si recte intueri velint
 cognoscent perspicue nullum esse in via eorum statum qui
 non magnis scateat miseriis: quem non magne grauesq; per-
 turbent vndiq; molestie & vexationes. Et si detur aliquando
 vt alter in alterius studia transferatur q̄ videas tunc sua cui-
 q; leuia videri: que prius pregrauitate accusabat / contraq; ea
 grauiora que prius leuia videbantur. Itaq; si bene consideres
 Palinure non est ita grauis conditio: vt censes neq; propte-
 rea q̄ nauderis sim sum eo miserabilior. Sed tu (vt video)
 sequeris vanos errores mortalium: ego vero integritate tan-
 tum iudicijq; veri lucem secutus dego contentus ac letus for-
 te mea neq; adscribo mihi calamitatem q̄ defudē quotidie
 nauigando & defatiger. Neq; ob hoc arbitror quempiā ho-
 num qui mecum simul vltimas sedes colunt me esse beatiore
 non ipsos iudices. Minoe mi; Rhadamantum: et Eacum. q̄
 magna omnes enī meant potestate non ipsum Ditem: q̄ sep-
 tro potens ^{liber} ^{et} ^{moderetur}. Sunt namq; et illi
 sui labores: sueq; molestie et ^{grauiores} forte quo & maiore re-
 giminis sarcina premuntur. Pa. potes dete tibi. Charon p-
 suadere vt libet: mihi. n. de me nunq; persuadere poteris quin
 ars nostra sine vlla cōparatione ceteras laboribus et pericu-
 lis excedat. Quod liquido tibi probarem nisi quod vereor
 tedio te afficeret fortasse longior narratio nostra. Cha. Im-
 mo summa me afficiet recreatione. Nam & delectat me te-
 cum sermocinari: & nauigantibus etiam magnam animorū
 refocillationem afferre solent huiusmodi confabulationes.
 Pa. Quando igitur non est tibi inuicundus prosequar su-
 cepti sermonis nostri rationem vt intelligamus non esse vu-
 riores: vllam q̄ nautarū sortes quod tibi facile persuadebo
 si aui aduerſas quos estus et frigora tolerare eos quos per
 horicere tonitrus et fulgura: quibus perfundi imbribus: qua
 ventorū rabie agitari quotidie necesse sit. Si cognoscas quo

p̄v̄mper
 magnate

tiens eostorq̄ri fame et siti quōtiēs squalore etiā tēterrimo cō-
sumi cōtingat: si attēdas habitationē eorum istar carceris sup-
pellestulē vel nullā velfordidissimā: strata dura Cibaria aspe-
ra: potū immundissimū: indumenta spurca / incōmoditatez
rerū omniū. noctes insonnes & sub diuo semp̄ & inquietas.
Taceo perpetuū aliōquin quoddam eorū exiliū. Quos pa-
trie eorum exteros / profugos vagos / palantes ignaros quie-
tis priuatos omni (quo nihil ē in vita dulcius) cōiugis lobo-
līsq̄ fructu ac iocunditate Quis nō abiectissimos lōgeq̄ oīm
mortaliūz miserrimos eē iudicabit? Pretereo scillam: charib-
dū / sirtes / simplegades / tot infesta navigantibus maris peri-
cula. Obmitto tempestates quibus nec visu quicq̄ est tristius
nec horribilius / quibus et ad sūmū vite vsq̄ discrimen quoti-
die iactantur / quatuntur & quod sepe accidit / submersi tan-
dē obruunt. In qua re nemo ē qui idoneus magis q̄ ego te-
stis adhiberi queat. Qui quum multis fuerim quassatus tēpe-
statibus / tum ea maxime que me ex sicilia in italiam navigan-
tern inuasit / tam seua atq̄ horrens. vt horrore sit adhuc mihi
et^r recordatio. Nō possū certe / vt par eēt / explicare tibi acer-
bitatē illius tempestatis: sed quanta extiterit ex hoc facile cō-
leeturam facere potest. q̄ Eneam ducē culus sūma constan-
tia & animi fortitudo vbiq̄ decantatur: vidi ego eum cōtre-
mentē grauiet atq̄ ingementē: extētiq̄ ad celū manib⁹ be-
atos longe inclamantē eo quibus ad troiam oppetere contia-
gissent / lamentantēq̄ pari ab eorū morte ac fortissimi a Dio-
medis gladio se ereptum extrisse / crudelē equidē diem illu-
xisse omnibus vltimum / neq̄ ex nūero nō quēquā putari e-
nasurum. Non ipsum Eneam / non Ilioneum / non Achatem
non Abantem / grandeū ve Aletem / quorum naues longe
disiectas ad sūmūq̄ pene exitum adductas nescio que vis
illa nisi diuina liberauit. Cha. non incognita mihi narras: hec
enim ea ipsa die rescidi. Pa. Quo id modo. Cha. Quo id mō
rogas An acrem illū fidūq̄ Orontem ignoras ductorem li-
cie naui is quidem tunc submersus concessit ad me illico ex-
ponens mihi ex ordine omnia que tu differuisti implorans.
Deinde opem rogitanq̄ multum vīse vltiore in ripa siste-
rem quod nunq̄ passus fui quum inter fluctus adhuc corpus
suum sine sepulchri honore iactaretur. Nunc agit se circum
hec stagna mestus atq̄ errabundus: vidisti illum. Palinure.
Et vidi & vnicum meorum malorum solatium habui: dum

tantisper in ripa moratus par cum eo detinebat infelicitate.
 Nec enī falsa detristi eius interitur etolisti: cuius adhuc ima-
 gno subit mihi dum excussum e pupi contortumq; ter eum
 atq; circumactum horrendum afluētu rapidus tandē equo-
 re vortex absorpsit. sane quod ad me pertinet nihil edisserā
 quilibet eam euaserim tempestatem amarū tandē aliquando
 etiam vite mee finem inueni excussus & ipse pariter atq; ia-
 ctatus inter vndas quod deerat. insuper ferro preterea obtrū-
 catus. Ex quo nec tantum mihi timui q̄ Enee meo ne tanta
 vndis surgentibus spoliata magistro nauis deficeret hecine
 eorum delitē opes tranquillitas sic illis viuatur sic moritur: nō
 nunc & aliorum defende studia & artes contentem neq; si
 libet maiorem esse etiam eorum miseriam & calamitatē qui
 patrias incolentes suas vxorumq; ac filiorū societate beati
 quiescunt / gaudent ludunt / hortant / amicitias colunt exercē-
 tar commodē habitant magnifice vestiunt culte conuiuiunt
 aur lete / cubant molliter / iocundos suos ac geniales agunt
 dies. Adde qui in vr̄bibus optimates & primarij magnā sibi
 vendicant auctoritatem: habentq; summo in precio atq; ho-
 nore: qui ius dicūt qui causas agunt aliorū qui fasces gerūt
 qui ducunt exercitus. qui vel assistunt principibus vel princi-
 pes ipsi magni illustresq; sunt. quibus nec optabilius quicq; in
 vita esse video. neq; beatius. Cha. Falleris. longe Palinurus
 nā quos beatiore esse arbitraris miseriore. illi sunt vlla sine
 dubitatione. Neq; enim negauerim sortum subiectas ēē nau-
 tarum magnis malis. Sed ita subiectam ne cōparatione alia-
 rum que maioribus etiam grauantur incommodis min⁹ cer-
 te misera iudicanda sit. Quid enim tristius: vr̄ ad tuos venias
 qui patrias tuas colunt quid miserabilius q̄ domi sue agere: &
 ita agere vt iocundiores aliquando q̄ vitam mortem optes
 que vlla maior calamitas q̄ circumdari vr̄bē hostib⁹: ingre-
 re bellum: volitare tela: stringi enses / perfo di muros / fremere
 tormentis / saxa dirui domos: tremefieri & concuti: quēq;
 fame sitq; deficere corrūpi aerem: occupari membra spoliari
 templa: diripi patrimonia: publicari bonas: incendia perari: ma-
 los exultare / bonos torqueri: affici conuictis / expelli domi-
 bus: vulnerari carcerari: relegari / deportari / trucidari filios
 ante parētū ora: vim pati vxores: stuprari gnatas. Videtur an
 hec tibi mala palinure: & an his que tu meministi vlla ex par-
 te comparanda. Pa. q̄ vera narra. o Charon q̄ nunc vī audis

Misericordia
 huius

ens ista perhorresco. Venit enim mihi in mentē gratis illa &
deploranda patrie mee desolatio troie inq̃ tam prepotentis
olim atq; predictis cuiuseuersione nihil credo referri posse
crudelius aut lachrimabilius tanta q̃ fuit calamitatis eius ma-
gnitudo vt longe plura etiam atq; tristiora q̃ tu supra memo-
raueris sibi contingerintque si vellis omnia tibi vt rem certi-
tus agnoscas explicabo Cha. Haud opus est Palinure quoniā
& ips non patitur & ego hec oīa nō lecus ac tu nota atq; cō-
perta habeo. Nā et mihi renunciauerunt v t queq; aduentas-
bant anime ex illo bello profecte. Nihil certe vt nunc tu dixi-
sti peruenit ad aures meas crudelius aut lachrymabil⁹. Pa.
Faxo vt lubeas sed aduentas Charon grauissima licet hec sine-
riora tñ contingere q̃ ea nautarum que supra exposui Cha.
Referā ergo alia frequentiora & ex ipsis quidem met ciuita-
tibus quarum relatio augebit etiam earū miserā. Vade oro
& per ciuitatē plateas porticusq; discurre qd aliud ostēdes q̃
oblatrantū maledicta simulationes pestilentissimas: optimi
cuiusq; dilacerationē qui non exploratores insidias inuidētū
q; venena. Diuerse modo gressum & artificū mercatorūq; ta-
bernas ac cōuentus pete quid aliud deprehendes q̃ sermonū
nebulas fucos: mendacia deceptionesq; manifestas. Trans-
fer dehinc te in fora publica sedesq; iudicarias quid aliū au-
dis q̃ videsq; oīa magno strepitu ac clamore misceri? Quid
intelliges aliud q̃ oedes hominū cōpulationes: furta: grassatio-
nes: conspirationes: proditiones? Que alia occurrunt tibi nisi
ligatorum lurgia & contentiones: testium perurrationes: cau-
sidicorum preuocationes: iudicum corruptiones: p̃sidū an-
bitiones ac rapine? Quo sibi alios obuiā tibi habebis q̃ exul-
tantes improbos: lugentes bonos oppreſſas viduas: procul-
catos pupillos: egentes proſtratos? Attolle postea altius ocu-
los & atria: principum p̃scrutare: quā non videbis ibi ad ſena-
torē exaltationē speculatores: acceptionem: militum audaciā
feneratorum voracitatem: queſtorum improbitatem quas nō
potentum hominum in tenuiores vim atq; inſolētiā? Quas
non concuſſiones. Quas non populationes? Quos non
innocentes accusari: criminari: carcerari: proſcribi? Pa. Gra-
uia hec nimis ac miserabilia. Cha. At reſtant alia que nō mi-
nimus tibi grauiora & miserabiliora videbuntur. Pa. Perge.
Cha. Que fortassis etiam grauiora & miserabiliora iudi-
cabis qm̃ domestica ac frequēs magna est eorum pestis. Pa.

Fare. Cha. nolo tibi Palinure afferre in mediū graues lōgos
qꝫ artificum & negotiatorꝫ labores: non eos quibus afficiū
tur agros: cultores: non quibus milites non quibus cauidici
ceterarū qꝫ disciplinas: sectatores estus: algores media pere-
grinationes: anxietates vel pericula vulnera cedes: distictas
habitationes: infinita qꝫ agendi: cubandi: veltendi incōmo-
da vel fastidia: lassitudines: vigilias solitudines odia etiā &
infamationes. Nā si cōplecti cuncta sermone meo atqꝫ ex-
qui voluerim tot tanta qꝫ dicēda se offerrent vt pre longitudi-
ne malorū ac mole citius nauigatio nostra qꝫ oratio fines pos-
sit inuenire. Omnia itaqꝫ & cōmemorabo tantū quas inter o-
mesticos pietes sū seruos: tꝛyxorū ac filiorū molestias ac tur-
bationes pessimas perferre solēt qui gubernationi presūt rei
familiaris. Cuiusli ita vt naualis expertus esses facile quicqꝫ
dicturus sum me etiam tacente & intelligeres & approbares
Nam seruorum primo in dominos semper prompta realedi-
cta: furta: impositiones fugas arogantiam negligētiā: rē
dominorum temulentiam edacitatē: cōsolentia tarditatem:
ignauia: nemo est qui non videat magnā afferre his qui pa-
tuntur infelicitatē. Deinde filios quorum amore nihil dulci⁹
esse ferit quanta animi cum amaritudine aspiciant parentes
vel egrotare vel mortē obire quod frequēter admodū si-
Satis existimo etiā te intelligere qꝫ vero grauē & anxia credis
esse eorꝫ vel parturitionem: vel educationem vel institutio-
nem. Quotiens pro eis bonos parentes gemere suspirare.
Dolere torqueri Quanta etiam putas perturbatione: affici tꝫ
quos progenuerunt immensa qꝫ adeo cura aluerunt vel pa-
rum sibi audientes: vel rebelles ac infestos postea habere cō-
tingat: qꝫ dolenter eos ferre arbitraris dum insani & vecordes
sunt: dum ebetis & crassi ingemij dum effeminati & molles
dum dilapidant & euertunt patrimonibus: nullo bono ope-
ri & studio intendunt: dum per precipitia vitiorum omnium
vitam ducunt suam. Quid de vxoribus loquar quas dos tu-
midas: genus insolentes: forma suspectas: deformitas red-
dit inuisas? Quarum lingua mihi perniciosius: quarum au-
datia nihil prodigiosius: quarum improbitate nihil execrabi-
lius. Que iurgijs semper et contentionibus obtundunt vi-
ros que sēper conquerunt: semper exprobrant sp: insidian-
tur. Quibus quum desint cetera nunquam tamen la-
chryme gemitus et suspiria Que ceca sua qua tantum

ardent ornamentorum ambitione exauriūt opes: labefactā domos cogunt maritos in malosque fustas in dira scelera. Non referto turpissima adulteria qui nec punitur minus nec peccatur magis quicquam: ea quanto dolore afficiant bonos cōiuges nemo satis vnq̄ iudicio meo enarrare posset: sed magnū doloris argumentum prestant & grauissimas cedes et ingentia que sepe propter corruptas vxores bella exarcerunt.

Palinure. Hoc plusq̄ vellem scio nam arduum illud quod ego vidi grecorum et troianorum bellū propter Helene raptum in eam excreauit fabiem quam nulla mundi regio ignorauit. Charon. Que toti mundo manifesta sūt ea tātum nosti. Pa. at si singula quorum nihil me latet intelligeres adduceris in tantū stuporem vt stupelescēs etiā premiseratio ne cōiugalem vitā lachrymares. Pa. Hui qui narros? Charō. Narro que quotidie video & pertracto. Pa. Ergo cunnubia putas soluta et coīquinata? Cha. minime id nūq̄ dixerim. Pa. A. ut multas memini me vidisse ea preditas honestate ea ratione ac vite integritate vt diuinū quoddam magis q̄ humanū... dolere videretur. Cha. Et multas vtq̄ eiuscemodi esse confiteor sed easquidem que optimis honestissimiq̄q̄ ore parētibz ebiberūt a primis annis sobrios & castos mores. Que factis parentum suorū exēplis educare vitam instituerunt peccate castigatē sapienter ad mansuetudinez edocēte ad pietatem. ad fidem: ad diuinū cultuz: ad rectū cōpositūq̄ regimen rei familiaris. Que se athialis saltibus iocis. Que se a spectaculis: ab immodestiore cultu ab licentiore colloquio abdicarunt Ceterum que contra sanctitatem que malis institutis peruersisq̄ parentum exemplis imbute molliter vixerint a sinefacte delitijs: quia turpi oculo: que nihil nisi saltate canere: fides pulsare didicerunt: que preterea oculis auxerunt matrum presertim obscenitates & immunditias. Hasce qua fide & integritate esse putas erga maritos? Illabuntur siquēz tanq̄ venena tenellis mentibus parentum exempla: inde rarior etiam q̄ reris et hyemenalis honestas: q̄ quieas vel emēdatis instituent moribus vel sancto inuitēt exemplo parētes simul rariore habebantur Prodeunt postea in publicū queq̄ etiam procaciores aperta frōte directo gressu quasi pudicitia id se consecrasse videantur. Et que secretum intra cubile probra agefferunt quin vestem induerint illa contexisse atq̄ occultasse existimant. Vosq̄ cayanum vulgū ita vt cernit vera

ducētes esse arbitramini. At ego nihil ac res se habet de eis
iudicanda enim hic omnia atq; apta sunt. Non veste hic te-
guntur macule: non palio obnubuntur scelera: exertes omes
ac nudatos rerūq; omniū vacuos prorsus huc ingredi oportet.
Quicquid in vita male temptatus maleq; actū est: hic frō-
te coram ipsa demū gestatur: dispoliatur ostentatur. Quare
non mirū tibi videatur si quorūcūq; nota habeo crimina.
Qui quorūcūq; esse nudas ita vt pdixi transueho umbras
q̄ proinde ingentem video earū turbam que quum impudic-
ciam longe apertam ostendant suam pudicissime tamen in
vita habeantur. Quantas secum in mantos fraudes gerunt:
quot simulationes. quot proditioes: quantam ypocresim:
quot aliorum obscenos amores: quot pollutiones: quot suppo-
sitos partus: quot mētras enutritiones: quot alieni leminis su-
sceptas messes. At quot ridiculum magis est ingent postea
ignari mariti hasce sibi extinctas vxores Laudāt inter-
predicant quasi pudicitie principes. Statuunt tamen
mihi quoq; epigrammata condi. orationes scribi & pueri
si curant in laudē ac memoriā castitatis fideiq; ca-
nam. An hec tristitia & amara esse censet Palinure? Eten cō-
parationem vllam habere potas cum his nautarū que ea seue-
ritate & acrimonia recensuisti vt cetera leta: fausta deliciarū
q̄ plena (sit tibi fides dare) existimanda essent? Pa. Haud
equidem tanta in ciuitatibus priuatiq; domibus quanta mo-
do enumerasti mala regnare credidissē. Cha. Ita proficit in-
expertos sermonem aliquando iure cum his qui multarū re-
rum vsum atq; experiētā habēt. Pa. Ita sit. Cha. Quid si
animaduertas labores quos perferunt nante corpori magis
q̄ animo infēlos ite: cōcedes āplius etiā in sententiā meam.
Nā hmoi res dure assiduo quodā vsu & assuefactione miti-
res fiunt: & quodāmodo domātur: quas vero ego memorauit
quum animū magis affligunt nō ita vsus & assuefactio miti-
gare atq; edomare potest. Pa. Consentio tibi iam: gau-
deoque in eam lucē & illustrante peruenisse vt intelligā tam
magnā aliorū & maiore etiā q̄ nautarū miserā. Sed illud nō
possum intelligere quin principes saltem ac magni viri non di-
cam nautis: sed ceteris insuper quibuscūq; mortalibus bea-
tiores sint. Cha. Cur? Pa. quoniā oibus abundēt atq; afflu-
ant bonis. Cha. Oibus. Pa. Honore gloria: opib; delinjsami-
dis: potentatu: imperio. Cha. Hisce. Pa. Hisce & multo pluri-

bus. Cha. Erras. Pa. Errorē hoc optasse in vltimis. Cha. de-
 liras. Pa. Maluisse ita delirare q̄ tua cum sententia sapere.
 Cha. Quid si nihil illis miser? Pa. Quid si nihil beatus Cha.
 Haud vnq̄ hoc mihi demonstrabis. Pa. Non tibi ijs beati vī-
 dentur qui quicquid ad explendas voluptates optari potest
 assequuntur. Quibus cōuiuādi. cubandi: vngēdi. lauādi. ludēdi.
 yeuandī. aucupandi: ad omnem nitorē atq; satietatē. semper
 facultas fit. Quibus quotquot velit cōcubitus feminarū. quot
 quot velit arma: equi: canes: quibus tot sunt serui: tot exulta-
 palatia: tot munite arces: oppida. Qui tantū possideant aurī:
 gemmarum vestiū: supellectilis. Quibus audiant omnes ad-
 surgunt indinēt. Quos populi verentur timeant: laudent de-
 content. Qui leges dicant mandēt: exerceant: proscribāt: pu-
 niant extollāt amicos: vindicēt inimicos: trucident rebelles.
 Cha: Nō est tā magna vt existimas Palinure eos beatitudo
 Nā parit certe fastidiū tanta bonorum cōtinuatio tantaq; af-
 flu. . . Neq; sapit tantum que non aliquando intermittitur
 yosupr. s. Preterea quomodo eos tu beatos iudicare potes
 qui tantis opibus atq; delicijs suis nunq̄ fruuntur cum iocun-
 ditate nunq̄ cum gaudio: que in tanta rerū copia nunq̄ exila-
 rent se nunq̄ releuent aīz nunq̄ exultent. Qui tanta ijs bono-
 rum yberitate redundantes: tristitia tñ sēp obducātur sollici-
 tudine p̄mā: anxietate torq̄antur. Nō tibi multo optabilior
 videtur prinatorum conditio quorū & vita securorū: & volup-
 tates etiā si mētē intendas maiores sunt. Quos summa semp
 condit hilaritas mulcet festiuitas. explet alacritas: Quantā pu-
 tas afferre delectationē cōmunis que cū vxoribus & filiis vi-
 ta exigitur. Dū cubānt: vte vescuntur letē: iocātur modeste: q̄
 oulcē eē arbitrarīs amicorū inter se & equaliū parē vitam do-
 nesticū vsum. Frequentē cōuētū: Quid eorū amore suau?
 p̄nsabulatione gratius: curis melius atq; cōmodius. / quātū
 credis leticie & exultationis habeāt eorū cōuiuiū: ludi: can-
 tus: saltationes. quantum dilatent aīos & permulceant quan-
 tū emaneat mellis. Cuius nec stillam pricipū. Pa. Haud
 intelligo. Charon. hanc quā refers regum tristitiam atq; an-
 xietatem: qui inter risus tantum blandicias iocosq; versen-
 tur: quibus semper psalatur / cantatur / plaudatur / et quic-
 quid ad transigendum hilarem vitam excogitari potest ex-
 hibeat.

Charon. Etiam vt video iudicas.

Palinure. Que oculis tantum patenti: quo errore dea-

cepit montes plurimū seduci solent: sed quod certum asser-
 re possunt iudicium exteriora corporis: que velamenta que-
 dam magis sunt veritatis. Aut quid certi promittere et ostē-
 tare potest frons hominū que plures q̄ protheus species mē-
 stri atq; implures mutari queat. Cōsiderande sunt secreta ani-
 mis: fibre. Perscrutande sunt interiores mentis latebre: quas si-
 perire iudicare ita vt frontem posses: Proh dolor quātam ibi ma-
 lorum turbā: quātiā formidinū atq; str-pationū acie intro-
 spiceres: quot angores: sollicitudines: suspitiōes quot pestilē-
 tes morbos & perturbationes: quanta aperirent vlcera quot
 plage & cedes: quot insidie: quot enses & telorum infinita ge-
 neras: que nec somnos eorum quietos nec cibos: placidos: nec
 opulentiam dulcē nec imperiū ocundū nec delicias ioculosq;
 letos esse permittant. Pa. Nesciebā adhuc heceorū q̄ domi-
 nantur mala: sed cur illis contingant tanta non capio. Charō
 cōtingūt tāta propter graucs inimicitias acerbaq; or-
 continue cum finitimis ciuitatibus: cum subditiis sibi
 cū sibi in p̄is etiā gerunt. quo sit vt in grauescētibus
 crescentibusq; iniurijs quibus quotidie afficiunt quēq; neces-
 se sit illos torqueri & affligi grauitē: confidere nemini: suspi-
 cari omnia possunt: extimere muscas etiam vt aiunt: volātes
 gaudere & letari nonquam: tristitia & merore detinent semp.
 Pa. Adducis me facile vt credā suspectaseos habere finiti-
 mas ciuitates cum quibus & infensa odia confiteor propter
 continua que exercentur bella & domitiādi libidinē qua plu-
 rimum incenduntur. Cum suis vero quibus imperant popu-
 lis nihil accipere possuz nisi amorem et dulcissimā pacē Por-
 ro sicum finitimis sint inimicie. Si oriantur bella ac p̄mū
 etiam augeñt imperia: subducuntur oppida. p̄siliant acies
 spoliānt & captiuāt hostes populatiōes magne fiunt: trophe-
 is decoratur patria: victorijs celebrat triumphis ext. Illi. Ob
 que & principum gloria & vrbū ornatus & inimicorū timor
 & populorū inter se leticia atq; erga principes fides & amor
 crescit. Cha. At tantum narraas que prospera sunt et leta: q̄ fre-
 quentius accidunt aduersa et tristitia p̄mittis. Quasi semp
 eos putes debellare hostes: potiri victoria triumphis exulta-
 re: nunq̄ vero vinci: p̄sterni a gros suos populari bona sua di-
 ripi et e suis se oppidis deiici sed maiora hec pretereamus: de
 minoribus tantum dicatur. Quippe si conseras quas strages
 suorum & cedes sustinent compertes. longe maiore damno

q̄ lucro partas eorum victorias constare: discussaq; ratio debe-
cessisse plus illi, q̄ accessisse. His adicias vt populorū etiā suo
rū odia nedum finitimosq; intel'gas quod ad inferenda bella
& persequendos hostes opus illis est ingenti & munito exer-
citu: multo nauigio/longa armorū et machinarū preparatio-
ne q̄quum magno & inestimabili consent sumptu nec pro-
prij suppeditant redditus necesse est nouis vectigalib⁹ vexa-
re populos: nouas reducere prestationes: noua angarias: auge-
re tributa multiplicare onera: exaurite es omniū: eradi mar =
supia immo viscera pauperum: paruos atq; magnos diripere
spoliare/conculcare. Inde fit vt quum inuulos manifeste se
cunctis intelligant suspectū tum sibi incipiant habere quēq;
Nullius fidei/ nullius amicitie credere coniectari oīa in ma =
lā partem. Habet enim hoc in se pessimū malefactorum con-
scientia vt quos iniuria affecit nunq̄ reuocari in amicitia: nun-
q̄ mingari & ad veniā moueri posse putet: proinde magis in-
surgitur grauiores iniuri iniurias: hunc proscribunt illū carce-
re includūt. Quorū dā patrimonia publicāt alios iugulari aut
strangulari iubent: voluntate pro ratione vtuntur: eorū quo =
q; quos tantis leserunt malis cognitos affines: amicos/ soci-
os/ seruos quasi fidei sue disidentes persequuntur. Tum ceteri
qui cariores etiam videbantur exēpla aliorū preponunt sibi
acuumtq; ipsi non minus odia. Nam nō minus rebus suis ac
saluti sue timent. Ita pedetentim ciuitas omnis indignat: ob-
murmurat: trahitur ira/ odiis incenditur/ coquit nouas cogita-
tiones: noua concilia molitur. Mox eo deueniunt vt hec in-
tel'gentes videant quante ruine quantoq; precipitio subiace-
ant: q̄ tenuissimo quasi quodā filo pendeant imperia sua. Tū
cernas eos pallere: tristiari cōsumi expandere omnia: torqueri
scelerū suorum cōscientia que prima est penarum omnium.
Timere hostium insidias ciuium conspirationes domestico-
rum proditioes: oppressorum vindictas. Tunc securū nihil
existimare nisi quod vi ac ferro tuantur. Propterea non cre-
dunt se tuto cuiq; non ministris: non necessarij. nō germanis
quorum maiorum etiam q̄ aliorum auctoritatem magis for-
midant/ arcent se ab aspectu/ et presentia omnium tinguunt
se fossis et aggeribus claudunt se arcibus quasi ad perpetuos

damnati carceres: custodib⁹ etiam tanq̃ ad expeditionē belli
paratis vt obsideri eos putes circumvallantur Nihil illis dul-
ce nihil lapidum/ nihil iocundum. Dormiunt cum magna in-
quietudine cum maiore etiā vigilāt. Terret illos conuēt⁹ ho-
minū: angit sollicitudo: timent colloquia: timēt salutationes/
timēt dona: suspecti illis aditus suspecte selle: suspecti cibis
& potus: qui nec etiā nisi preguſtati ſumuntur: suspecti pellicū
& itē vxorum thori. quibus mirū est cur ſine cuiuſq̃ p̃guſta-
tione cōgrediātur: ipſos vero quorū ſe custodie cōmiſerunt
non minus extimeſcunt: quibus quum carere nequeāt ob tu-
telem ſuam eo magis augetur eorū timor & miſeria quorū arma
tos pro firmiore illos preſidio eſſe neceſſe ſit quare alienige-
nas & barbaros homines atq; abiectiſſimo quosq; ſibi deli-
gant eoſq; frequētius committantur. Deſcunt ſepius ac exter-
minant quo ſaluti ſue (& tū non alia et ſaltem hac via) conſul-
tum ne poſſint. Quid ſedius & ignauius vici queat q̃ homini
bus exteris immanibus flagitioliſſe committere: ſuos vero pru-
dentes/ ſobrios iuſtos ſpemere atq; deuſitare. Quanta iſta ty-
rānorū felicitas quos continuus & ingens ſemp' angore af-
ſicit metus quo non modo animi grauiter excruciant ſed cum
iſta inſuper dulcia mundi dona fugātur & diſſipantur: q̃ te iſte
eoſi delicie: quanta gaudia qui tranquillitate nunquā et pacē
ſibi ne dicam populis ſuis aut hoſtibus conceſſerūt ex parte
oīno tā ſanctiſſimi atq; oīum dulciſſimi boni. Quenā vbertas
iſta bonorū q̃ diſtracti aliūd neq; ſciant neq; viſāt neq; per-
tractent neq; guſtent vnq̃. Quāta iſta imperij bona: q̃ quū ip-
ſi videre & attrahere nō poſſūt cōiectant neceſſe ē aliorū cu-
re & gubernationi ignari rerū ſuarū: ne ſci j oīa ſerme q̃ ſub
ſe gerunt: frandati quotidie & decepti ab his p̃ſentim quos p̃
ceteris auferūt qb⁹ tū quum ſe credant quot innocētū crimi-
nationes quot facinoroſorū falſas p̃medationes audiūt Quo-
tiens eorū fidē ſequuti bonos p̃malis malos p̃ bonis ducūt
atq; hos b̃ficijs illos penis afficiūt Qd̃q; graui⁹ ē quotiens
ſp̃is etiā vidētib⁹ hi quos tū extulerūt p̃ ſentētia ſua in foro
quosq; ledūt cōcutiūt: opprimūt atq; delaniant Quid mirū ſi
exardeſcūt poſtea populorū odia: ſi labefacti poſtea eorū
ſtat⁹ atq; diſſolati Quanta iſta q̃q̃ optanda ſperia cū qb⁹ & ſer

uitutē pessimā degāt subiecti tātis p̄turbatiōib⁹: tantis fidisi
subiecti ip̄is etiā quos sibi subiecerunt: p̄stricti q̄li q̄boidam
regni p̄peditib⁹ clausi intra arces q̄li magni alicui⁹ criminis reico
artati istar ferarū / exclusi ab oi q̄ foris capis recreatiōe / priua
ti libertate qd ē tā dulce & oib⁹ optabile bonū nō hoib⁹ mō
s; ceteri i sup̄ q̄buscūq; aiantib⁹ cui⁹ priuatōe qd ē qd tristi
us aut infelici⁹ p̄tingere possit. Pa. Nō credis. Cha. Bonos ali
quos mitisq; & moderate nature tirānos eē. Cha. imo m̄stos
credos; tāta ē dñandi libido: tant⁹ ardor tanta nescio q̄ pe
stis ingenera vt quos semel iuasit sint sūma q̄uis bonitate p̄
stātes adeo illiciat eos illiciesq; deprauet vt vita poti⁹ q̄ ipe
rio qd tā occupauerit carere possint vel ad cōseruādū vī ad
āplificādū p̄tēdūt vnguib⁹ dēubusq; ac p̄pterea nemo ē tā
bonus tirān⁹ cui p̄seruatōis āplificatiōisq; sue gratia multis
nō magnas ierre iurias atq; ob eas illarū nō plurimū time
re plurimas vt pati āxietates p̄rigat. Pa. Miror cur tātis ima
lis q̄ plane ita vt narrasti vera cēputo appetāt tātopere mor
tales i peritū nisi id fortasse faciūt cupidine honoris & glorie.
Quid nīmū tā p̄stās atq; excelēs bonū tolerabiliore reddīt
tātas q̄s mō exposuisti miseria. Dulce q̄ppe ē mādare alijs
p̄ferri oib⁹ emiere p̄cellere venerari / timeri suppliciter exo
rari / asurgit sibi via: decedi ieiari cernicē flecti genua / audire
laudes suas & rerū bñ gestarū decāratōes. Que quā & diua
numia plurimū capiāt facile itelligi p̄t q̄iū & his quoq; mora
taliū mētes capiāt. Cha. Que tm̄ capere p̄t tirannos vlli⁹ ho
noris aut gl̄ie exhibitio: qui se certo in uilos oib⁹ eē sciunt.
A quibus si laudentur / si audiat / si asurgatur atq; incurue
tur intelligunt palam vel asentationis vel timoris causa id fie
re. Quare non est ita dulcis vt putas huiusmodi hono
ris & glorie extēsiō magis que exhibitio. At vero dulcio
ris est qui in priuatos homines ab amicis & beniuolis hono
re exhibetur propter aliquod eorum egregiū facinus aut ex
celētē virtutē. Vera ista gloria verus iste honore ac dignus
quidem quo & diuina nomina capiuntur. Palinure.

Nellam ergo video causam cur tantopere imperia deſi
derentur deſiderataq; cōſeruētur: niſi q̄ habēdi cupido quo
tantum trahitur humanum genus in his maxime expletur.

B. li.

Quo. a. quisq; plus auri agrorum edificiorum: oppidorū ac
quiritere possit nullo parcat labori quantūcūq; uis magno &
intolerabili. Neq; ullus tam amarus labor quin propter que
ritum & maiorem rerū cumulationē dulcescat. Itaq; quum
tyranni sup omnes plus possideant sup oēs & beatores vi
dentur licet cetera eistristia sint atq; peracerba. Cha. Neq;
istud quidē affert vllam beatitudinem nam in primis nō effi
cit diuitem maior abundantia: sed minor cupiditas. Qui enī
paruo cōtentus est id tantum cupit quod necessitati vite sus
ficiat. His abunde est locuplex propter honestum quod fa
cilis implere potest desiderium quod quum & impleuerit li
beratus est ab omni qua alij rapiūtur habēdi anxietate. Qui
vero quātilibet diues plura concupiscit pluribus indiget: q̄
perseuerente acquirendi in satietate efficitur minus voti com
pos. Quo enim magis crescit multarum rerum possessio ma
gis etiā cupiditas neq; finē nunq̄ habet vorago illa cupidi
tis. Deinde nō est iudicand⁹ quicq; vel locuplex multitudine
vel pauper paucitate diuitiarum: sed vel rerum magis imple
mento vel necessitate. Nāli multitudine excedunt sumptus
quomodo potest is credi diues qui min⁹ habet q̄ necessē eēt
quare quum necessitate sepi⁹ magnā patiantur qui tantā im
pen/ mollem administrent indigentiores etiam putandi sūt
priuatis hoībus quibus licet senues sint opes at necessitatib⁹
saltem suis vel pares vel superiores. Taceamus graues quas
quotidie expilationes vel rapinas pferūt a questoribus suis:
& ab his maxime quorū fidei magis credunt q̄ quo maiora
etiā nacti sunt imperia eo maiora utiq; furta maioreq; proin
de rerum suarum diminutionem patiūtur a quibus priuatos
saltem homines liberos esse cōstat. Qui et diligentius patri
monia sua ipsi per se curare et attentius omnia intueri possūt.
Dicamus uero curas et labores quos in administrandis tātis
opibus gubernandoq; tanto potentatu tollerare eos oportet
quorum fortiores q̄ herculis humeros necesse est ad susten
tandā tantam molē: plures etiam q̄ agri oculos ad tantam re
rum varietatem peruidendam atq; dīstruendā: plura quo
q; q̄ laniant uerūnī capita ad intelligenda exanimandaq;
tot ac tanta quum hostium tam populorum suorum que illis.

negocia deferuntur. Que tanti animi vis que non debilitatur
que tanta soliditas que non concutitur: que tanta promptitudo
que non remittatur. Cuius est tanta valitudo tantum robur qui
se tam vasto curarum ponderis audeat polliceri. Cuius est
adeo equabilis & moderatus animus: adeo perseverans qui
tam multis tamque continuis laboribus non defatigari non quies
sari nunquam atque infringi possit. Omittamus mortales: de nobis
tantum qui hec ultima loca colimus loquamur. Verum putas.
Palinure beatior esse vel me qui pauperissimus sum omnium:
qui nihil preter hanc quam cernis pusillam lintrem possideo: vel
plutonem tam lati tamque immensi regni tyrannum intelligo et si
faceas quale de hoc sis iudicium prolaturus sis. Crede mihi mi
nime meum cum suo statu commutare. Pa. Quare. Charon.
Quia letus ago & summa animi quiete. Non ullius rei ullam
gero nisi transuehendi hasce huc descendentes animas: & con
servandi incolumen hunc fascellum meum sollicitudinem. In
qua dicam tibi quicquid est quod me grauet. Quum enim pro
pter vetustatem fatiscat aliquando rimis curare me oportet.
ut restituatur integritati sue. Quare eum consueo sepius & ob
struo siquid rimarum est hec omnis mea cura est: hic omnis la
bor. At Pluto cum tantis divitiis suis ac regno tanto nunquam leta
tur: nunquam quiescit: tot curis carpitur quot repletur hic umbris
locus implicatum semper habet ubique animam: hinc fertur illinc
rapitur: omnibus intentus locis: omnibus occupatus ministris:
huic mandat illum terret: alios aciri iubet metum illi omnia in
cutiunt: nunc terre hiatus nunc motus formidat. Sepe illum trepi
dare cogit lampas phebi ne vlla ex parte iradiet regno suo.
Sepe & fulmen magni fratris ne penetret auerna atque labefa
cet quotiens vidi ego illum dum rebus suis timet iniectum summo
curru peragraré omnem hanc regionem: lustrare fines: scrutari omnia
diligenter: ascendere etiam in superum orbem circuite terras pervé
stigare quodcumque periculum perferre posset nihil omnino incauti
et inexplorati relinquere: que quam multis in locis at maxime
ea solet efficere in terris sicilie que magis etiam eum terrent pro
pter magnas reluctationes. Tiphei gigantis quibus totam conquis
sit illam patriam. Nam postquam ipse ausus fuit bella inferre: celo inle
cere: superi eius corpori trinacriem sub qua ab omnibus undique

montibus pressus & grauatus conatur Tepe se attollere imposita q̃ sibi reijcere: Proindeq; magnos concitat motus ac tātos quidē vt hec loca nostra concutiat grauius & tremefaciat. Cogita nunc q̃ leta & optanda sit fors huius inferni tyranniscuius torridi uidetur animus curis, tot propellitur tumultationibus: quē tot oporteat p̃cauere pericula: tot dispensare ministeria: omnia percentere: omnia corrigere: omnia vel ipse gubernare: vel alijs gubernanda cōmittere. Antēde rogo & vel ex hoc vno collige eius felicitatē. Nam si me deficere cōtingeret huic nauiculario ministerio quod ita necessariū est vt vides necesse esset eum vices meas subire: ne alioquin deficiente portitore regno suo male succederet. Pa. Hoc profecto non modo verū esse video: sed manibus etiam ipsis: vt alunt tango. Nā ea nocte qua alias somno grauatus e puppi in mare excussus sui id continuo sensit. Eneas meus qui errantē sine magistro nauē intelligens gubernauit eā tota ipsa nocte: non indignatus q̃ que ceptū gestare solebant remū etiā manus atratarē. Cha. De magno eius germano nihil loquor nō me latet quantos & ille labores ac curas sustinet. Sed id pre dūe scio quum temeritate. Phaetontis totis pene orbis cōflagrasset quantū tunc regno suo timuit quantū tota celi mens circūit & ne quid labefactū viribus ignis conuerteret & plorauit. Pretereo tertii fratris moderatorē vndarum cuius plurime ac etiam maxime cure non facile explicari possent: sed presenti que sub illa quoq; Phaetontea conflagratione ad summum pene vsq; exitiū cum toto regno suo cū affecerunt. Pa. De hoc possum quod oculis meis vidi afferre testimoniū: vidi equidē tempore illius quē supra retuli horrende apud ceciliam tempestatis cōmotum grauiter neptunū & exalto prospicientē vocasse ad se Eurum & zephyrum increpatis acriter eis pro tanta suscitata tempestate placasse oculus omnia atq; tranquilla reddidisse. Quo argumentū prestat mihi euidentis plurimarū vt inquis ac maximarum q̃ oīa in latissimo iperio suo paela sunt curarū suarū. Cha. Dic oro. Palinure putas ne iam beatā esse tyrannos vitā? Pa. Minime. Cha. Optares ne viuens eos? sorte. Pa. Vt quid optare in quo nihil vno optatum esse manifeste intelligo. Cha. Ergo certo eos arbitaris

miseros. Pa. Non miseros modo sed oim etiā miserimos.
Cha. Mirū q̄ modo eos tanta frui beatitudine. predicabas.
Pa. Quid mirū si cecus laudet tenebras quas postea luci resti-
tutus dānet. Cha. vis vt & alia eorū mala tibi referā? Pa. Res-
tant istē alia. Cha. & alia et grauiora Pa. Quid audio grauiora
haud vnq̄ istud credā posse his que modo dixisti grauius ali-
quid addi. Cha. Credes quum audieris. Pa. Dic ergo. Cha.
vides vt appropinquamus iam ripe nō possum longiora tecū
iam facere verba. Pa. Rogo te mi. Charon ne fallas audissimam
expectationē meam. Cha. an ceterarum vmbraꝝ quas
in littore reliqui audissimā etiam expectationē vis vt fallam.
Pa. Nū diu moraberis perge o mi. Charon. Cha. Immo plu-
tius q̄ soleo demoratus sum: sed lentus etiā nauigauī propter
te cuius fabulatione delectabar. Pa. Age ergo vt facis lentio-
rem protrahere nauigationē vt que reliqua sūt dicenda psequi
possis. Cha. Ea tandē tanta est tibi audiendi cupiditas? Pa.
Tanta. Cha. Morem tibi gerām qua in re illud te scire velim
q̄ plurimū miseram reddit mortaliū vitam instabilitas: scilicet
et ruina rerum. Nam certum nihil et permanens in vita quicq̄
sibi polliceri queat. Quomodo is beatus censetur cuius su-
mam q̄umuis & plenam beatitudinē minimā omnis distur-
batio violare & auferre potest: sane cum omnia apud morta-
les infirmia atq; mutabilia sint. Nulla tamē infirmior fors est
atq; mutabilior q̄ tyrannorū: quorū etiam cum maior sit ex-
altatio & sublimata magis status altitudo magis est proinde
cum mutari eos contingat calus & ruina. Inde tante tyranno-
rum prodiciones: euerſiones trucidationes: vt nemo eorum
fere vnq̄ euaserit qui non vel regno depulsus: vel veneno ne-
catus: vel cruenta aliqua & pessima morte cecus vel petem-
ptus sit. Qui talem eorum vitam optabit: qui pro modici tem-
poris felicitate (si tamen illa felicitas appellanda sit) tam tristī
postea tamq; amaro sine consumatur. Horret animus dices
re. Nam ne credas hijs tantum mortales subiectos malis esse
sensimus et horum magnam partem aliquando nos inferi:
licet tam valida nobis et munita sit ciuitas tam firma & pre-
potens atq; omnibus vndiq; presidijs circumsepta. Non pos-
sum sine dolore meminisse illius diei qua Hercules herosile-

le fortissimus hec regna penetrauit: perfregit fores inuasit res
gem: exterruit reginā: quā & ante loci ielus rapere adorti erāt
abstraxit cerberum vinctūq; & chatenatū magnā vi in orbes
duxit: concussit loca omnia: trepidare omēs vmbra s atq; ipsos
iudices fecit me quoq; non modicum lesit quē erepta cymba
conto hoc meo percussit impulsūq; grauitē in mediā palu
dem exturbauit timui equidē tunc desolatum iri baratrum to
tum: Credidi tunc supremū Plutoni finem aduenisse regni
sui: neq; minus illū cum coniuge in predas duci ad superos q
tattareū canē: sed paulo humanius cū eo actum est q opina
bar. Nam tandem sibi ac regno suo bene consultus est: neq;
tamē ita consultū est quin triplici custode suo qui tam per ne
cessarius erat spoliare nri: q; si opinionē meā que communis
erat fata coequassent tūc cernere fuisset verū beator vel meus
vel Plutoni tanti regis status esset. Ego quidē nihil ambigo
priuatus fuissē hac nauicula: hoc enī habeo tantum quod
adimi mihi possit priuatus etiam fuissē rege meo: sed quot
quot alios voluissē reges proculdubio inuenissē qui mi
nistrio meo indigentes seruitiū meum per libenter sibi dele
gissent & fortasse hoc lucri fecissē: q; pro vetusta & atrita qua
lem hanc intueris nouam mihi & magis solidā lembū acqui
sissē. At Pluto quantas opes: quātos honores: quantū regnū
amississet: quantā in egestatē: quantā in calamitatē decidisset.
Qui neq; par q aliud regnū vni parem ego vel meliorem na
tūm neq; parē alium famulatum vti parem ego: vel meliores
dominū inuenisset. Excedo iam modū dicendi sed si temp
sineret narrare & quibus olim curis vexatus quanto q; timore
percussus propter bella. Bigantū fuit sūmus olimpi rector cu
lus narratio maiorē etiā augeret eorū que supra dixi malorū
confirmationē. Pā. Haud opus est exemplis mihi. Nā nemo
mortalīū fuit q maiora q ego vnq; viderit eorū. malorū exem
pla. Quid enī extitit his tēporib; troiano rege maius: quid opi
bus suis cumulatus. Quid opib; munit; & pulchris: & quid
demū exitu tantorū bonorū tristius: qd crudeli; qd flebilis;
Vidit ifelix pater tā arduū & longū bellū: tot cruētas mortes
natorū suorū. Vidit euerfā fūdītus & incensā vrbe. Vidit latrā
tem cōiugē captiuata s nūms & filias: populationē tātā; diuī

harum: ipse quoque quod ultimum restabat illi senectutis sue so-
latium Pyrrhiense confossus & crudelissima morte consum-
ptus est. Cha. Quis melius me hec nouit qui cunctos hac sca-
pha transeunt. A quibus & omnē calamitatē suā scitasti perdi-
dici. Notus est abunde mihi Priamus citius cognito acerbo
casu non potui non dolere. Notus est Troilus: notus Hector
& Deiphobus: nota est cetera tot filiorum ac nepotū turba
non innumerabiles qui illo bello perierunt troiani pariter &
græci duces. Nota est infinita que tunc occidit populorum ma-
nus. Nullo memini tempore longiorē interfectionum multitu-
dinē huc descendisse quā illo: quo ita lassatus fui ut pre multitu-
dine omnib⁹ transuehendi minime hec cymba sufficeret: pla-
ne quid op⁹ est tibi monitore adaperiendas eorum miseras
quas tu subiectas oculis tuis habuisti quā si pro angustia tēpo-
risliceret (iam enim video proprius nos applicare ripe) nar-
tarem & milia aliorum tyrāno rū ex quibus cresceret etiā ma-
gis tibi opinio eorū calamitatis. Nam illud possum quod cer-
to scio tibi verū cōfirmare nullū fere me vidisse vnq̄ tyrannū
hic descendentiū (descendūt porro omnes) qui nō vel
alicui⁹ venenī interfecit: nōne: vel magnas vicerit cicatrices &
sanguinolēte alicui⁹ mortis horrida signa pręferret. Ita mi-
rū ē videre tot ac tantos necatos: confossos: cruentatos: truci-
datos. Pa. Quis nunc se tantis in malis tyrannū vnq̄ eē op-
tabit: quis imperia assequi queret que iam certius certo cogno-
sco magis fugienda etiā quā medusēū caput. Cha. Audisti qui-
bus apud superos tyranni inuis torquentur: sed si intelligeres
que hic apud inferos grauora etiam illi parantur phorresce-
res & longe magis eorum sortem. Pa. Ergo et alia hic tyrann-
is parātur. Cha. Credis Palinure scelera quā patrant mortales
hic alicui⁹ impunita esse. Pa. hoc modo animaduertebā Cha.
Animaduertēdum est igitur tibi quodcumq̄ in vita peccatur
pari demū post mortē & respondente peccatis pena puniri.
Nā ut capias quā dico si tu Palinure artētuā nauiculariā vi-
uēs male exercueris si in tēm tuū mali quicquid vel cogitaueris
vlt⁹ miseris: si iudices deō suo extiteris iuuenies hic tibi ppara-
tas his qua derelinq̄ris siles pēas. Pa. Nihil profecto Charo-
scio quā male egeri vlt⁹ dñz meū peccauerim nisi scñolēta:

illam dormitionē meam quā negligentius certe q̄ debebam
me gessi. Nam magno in periculo nauim simul & dominum
quē uehebat meum reliqui nisi vigilantior ipse & cautiore me
lius sibi consuluisset: sed penarū satis tum ob hoc crassum pec-
catum meū etiam in vita recepi. Cha. recipies etiam in morte
Ibis enī quum inaul te dimiserō ad seueros iudices nostros.
Qui examināt & censent delicta omnīū. Ducent quoq; te in
examinationē scrutabunturq; crimina tua. Videor uero uide-
re quali te iudicabunt pene subiiciendū. Pa. Quali? Cha. parē
peccato tuo tibi penā statuent. Nam quum somno peccauer-
is: eterno etiam te somno dormnabunt. Pa. Dormiā ergo in
eternū. Cha. Ite puto nisi grauius sit aliud peccatū tibi. Pa. sic
miteshabēā iudices ut non sit grauius aliud mihi. Cha. Nul-
lam ergo nisi somni penam patieris. Pa. non hec grauis pena
mihi uidetur. Cha. Neq; alinis etiam & bobus: at magnis et
excellenti aliqua uirtute pre ditis uiris grauissima existimatur.
Pa. quas uero dic penas perferunt tyranni? Cha. audis tot cla-
mantes & lamentantes uoces: tot horribiles plantas: tantū strī-
dorem ferri: tot tractus catenarū. Pa. delectabat me adeo ser-
mocinatio tua ut his minime animū intenderem: sed quid au-
dio tam triste atq; horrendū q̄ pre horrore pene aures mee
sustinere non possunt? Cha. sunt hec que audis tormenta ty-
rannorum: Nam quum illi in uita carcere quemq; incluserint
spoliauerint flagellauerint: trucidauerint in summū luctum.
in summū egestatem & calamitatē deduxerint: tamna n̄ sūt
etiam ab incorruptis iudicibus ad perferendas pares penas.
Ideo teterimis quoq; carceribus inclusi: spoliati: flagellati: ro-
tati: celi membrati ac mille atrocissimis moribus cruetati tan-
tos edunt quātos audis gemitus: tantum luctum: tot ac tantos
reboatus: clamores atq; eiulatus. Pa. Dic etiam mihi. Charō
an his penis plectuntur qui magni atq; patrii tyrannis assi-
stunt. Cha. prorsus hisdem: Nam suāsū & consilio eorū maxi-
me cōmittūt tyrāni scelera sua. Pa. an & in uita illi beati? Cha.
non secus ac tyranni quibus assistūt nā hisdem quoq; malis
subiecti sunt: eadē n. sunt in eos populorū odia maiora etiam
inter se: eadē cure: eadē pericula et quod miserabilius est dei-
ciuntur sepe a tyrannis suis et uel carcere uel morte aliquādo

pestima afficiuntur. Pa. tanta est ergo tamq̃ generalis oīa
calamitas. Vlā vere prorsus esse putas hoīm sortē que beata
dici possit. Cha. Immo beatos aliquos non nego fuisse mor
tales sed perraros tamē. Pa. Quos per raros? Cha. Qui amo
re virtutis & litterarū contēpserunt cetera mundi bona. Qui
se innocuos: puros castos: integros: incorruptos: cōseruātes
extulerunt animū altius ad gustandā diuinā excellentiam.
humana quasi sordida & abiecta relinquentes. Nā virtus per
se tam dulcis tamq̃ focunda res est vt incredibiles amatorī
bus suis afferat voluptates. Tā nobilis & prestans est eius pos
sessio vt summa quadā vbertate videret possessores suos. Quam
qui vere est assequutus nihil preter litterarū studia dulcem
nihil preter dei cognitionē habet amabile. Que tantū predulcia
sibi bona stabilia perpetua: incorrupta preelegit custodit am
plectitur. Reliqua vero mūdi supremo tādem gustu amara in
firma momentanea corruptibilia fūco mendaciora: hilo inae
riora hilla leuiora papis volantibus leuiora fugit contemnit
abicit conculcat. Contentusq̃ seipso & honestissimis sinuiss
simisq̃ studijs suis totū nihil mūdū ducit: ruentē etiam nō
formidat. In his recreatur refocilatur: letam & iocundā agit
vitā: ridet tantas hoīm tamq̃ stultas & vltro sibi quesitas an
xietates: tot ineptias: tot cassos labores: tot inanes curas: nemī
ni nocet nemini molestus est. Laudanteum oēs predicant ad
mirantur: beniuolentia cōplectuntur fauore psequuntur. q̃ ve
re hic beatus est qui conscientie sue innocentia & integritate
fruitur. Quod primū est & dulcius oībus bonus securusq̃ sui
nullo timore angit: nulla angustatio torq̃tur nō timet largi (q̃
bus caret) quasq̃ nihili facit: soluitas sibi a potētionib⁹ eripi nō
timet a quocūq̃ se ledi qui nec quēq̃ se lexisse certo intelligit
q̃ vere hic felix est q̃ tot tantisq̃ semotus curis & piculis: tan
tarū vacuis p̃urbationū sibi se per aliosq̃ locūdu letetur se p̃
et oībus quotquot sūt mūdi honestis & his etiā que celibū co
mes sūt perfruat̃ voluptatib⁹ qui hūaniorib⁹: sanctorib⁹q̃
deditis studijs contēnat oīa contēnensq̃ oīa possideat. Nā
is possidere oīa videtur nō qui r̃ibus abudet sed cum nihil de
ficiat. Porro illi nihil deficit qui nihil cōcupiscit. Concupiscēs
autem nihil contemnit omīa. Contemnenq̃ ita id assequitur.

quod desiderat. Desiderio vero suo frui ea demū vera et sola
beatitudo beatorū q̄ oīm plenitudo est. Pa. Hi ergo quum
nihil male egerit penarū & nihil patiuntur. Cha. nihil prorsus
Iramo ppter transactā benevitam meritū magnū assequun-
tur. Pa. Quod. Cha. Vel celi fiunt incole cōmunicantq̄ eter-
num illis celestis bonis Vel si huc descendūt mittūtur in elisū
Qui locus est quietus ac deliciarū vbi sedes fortunata: campi
aperti. leti oīm oīno penarū ex partes. Pa. O si mihi ad mōr-
tales redire aliquando contigeret inclamarē q̄ magna possē
voce admonerē pro suo quēq̄ officio & dignitate: accusarē
tantam laborū frustrationē tantā curarū vanitatē tot corrup-
tas opīones peruersaq̄ iudicia: sed q̄ maxime increparem
qui vel magistratu quopīā magno vel imperio ceteros antea-
cedunt: ostenderē tanta que antea ignorabaz sed te docente
nunc intelligo mala eorū grauissima: vctu horribilia: reuocarē
omēs a vitijs: ab inferendis iniurijs. ad meliorem victum a su-
persua agendarū rerum cura intenderē desiderio virtutis lau-
darem innocentia: predicarē frugalitatē: exhortarer cunctos
ad bene: grauiter: castigatē q̄ viuendū: ad se cognoscendum:
ad contēnendum tot caduca & somni cuiusdā vel vmbre ma-
gis similia mundi bona inuitarē ad honestas artes ingenuas
exercitationes: ad studia litterarū ad spē ac contēplationē v-
tine bonitatis. Cha. Et recte sane sed vides & ripam attigisse
egredere iam. Pa. Et iam egressus sum. Ad iudices eo placi-
dam opto tibi semper nauigationē salue o Oha. & vale. Cha
Et ego ad reliquas vmbas redeo placidos opto tibi semper
iudices salue o Palinure et vale.

Luciani Scipio. Interlocutores. Alexander. Hanibal.
Minos. Scipio.

Libyce me decet pponi melior quidē sū. Ha. Immo
o verome Ale. ludicet ergo minos q̄ sēp iustissim⁹ lu-
dex est hitus Mi. Qui es tu? Ale. Hic est. Ha. carthagi-
nēsis. Ego autē alexāder Philippi regis fili⁹. Mi. p iouē vtriq̄
għiosus sed quadere vobis altercatio ē. Ale. De p̄stātia. dicit. n-
is sese meliorē q̄ ego ducē exercit⁹ fuisse: ego vero nō hoc so-
lū sed oībus ferme qui ante meā etatē fuere in te militari pre-
stantiorē me fuisse affirmo. Mi. dicat ergo vterq̄ p pte vinli

tu o Lybice prius loquaris. Ha. Vñ hō c me suauit & hic let
monem grecū didiceri: vt neq; etiā hac in re Alexander me
superet. Illos maxime laudis dignos puto qui quū parua pri
cipio fuere p̄pria virtute ad magnā gloriā euasere potentesq;
facti & principatu digni visi sūt. Ego igitur cum paucis quibus
dam helperia primū inuadens quū sub consul essem optimus
a fratre iudicatus maximis rebus idoneus visus sū: sū Celtibe
ros cepi: gallos deuici & cū magnos montes: transimigrassem
oēm heridanū transcurri: multasq; ciuitates eueri: & planā ita
liam subiugauī & vsq; ad suburbia romana grassat⁹ sū. Totq;
vno die romanos occidi vt eorū annulos modis mensurari o
portuerit: & ex cadauerib⁹ pontes fluminibus feceri atq; hec
oīa peregrinec Amōnis dīcaus filius neq; desi me fingēs aut
matris infomnia narrans: sed me hōiem fatebar pugnabāq;
contra duces magna prudētia: contra milites magna audacia
atq; fortitudine preditos. Nō aduersus Medos aut armenos
qui anteq̃ quispiā sequatur fugiūt facileq; cuiq; audenti victo
riam tradunt. Alexander vero patris regni successor & id for
tune quodā impetu ampliuit qui quū vicerit illū miserū. Da
rīum apud ipsū & arbellas victoria cepit antiquā ex parte cō
suetudinē omittens delabi nō turpe putauit: eleq; ad medorū
delicias inuitari libenter tulit atq; in conuiuijs amicos intere
mit. Quibus quū morerētur auxiliari conatus est. Ego autem
patrie eque dñatus sū: que cū me reuocare hostiū magna clas
se aduersus libyā nauigāte parui: continuoq; me hōiem pri
uatum dedi: & dñatus equo aiorē tuli. Que quidē egi barba
rus natus oīsq; grecorū discipline experts & neq; Homerū vt
hic edidici: & neq; Aristotele magistro eruditus: sed solū ea
natura optima sū vsus. Hec quidē sūt quibus me meliorē. Ale
xandro esse puto. Si vero ea causa mihi hic preferendus est
quod caput eius diademate ornauerit id deorū forsan apud
macedones: est nō tamē ob id prestantior hic videatur gene
roso duce & viro qui mentis sententia magis q̃ fortuna est ve
sus. Mi. Hic enī orationē q̃ me ingenerosā neq; vtilib⁹ cū de
cebat dixit. Tu vero Alexāder quid ad hec inquis? Ale. oport
et quidē o Mīnos homini adeo temerario nihil respōderei
Sōlū enī te nomē satis edocere potest qualis egorex qualis

hic latro habitus fuerit. Aduerte tamē an parū ipsum supera-
uerim. Adoleiscens adhuc rem aggressus regnum obtinui et
de patris mei interēptoribus vltus sum. At cum Thebas sub-
uerissem: toti grece terror fui. ab ea dux electus neq; dignū
putavi macedonū regno me contentū esse quod pater relin-
querat. Sed totum terrarū orbem sperans durumq; putans
nisi rerum oīm dominus factus essem paucos quosdā mecum
agens in asiam me traduxi. & apud Theogoniū cū magna
pugna vicibiam: ideo iam & Frigiā cepi & tandē quēcūq;
transierim subrogans veni ad ipsum locū vbi Darius me ex-
pectabat infinitos exercitus agēs. Post hec o Minos nescis
quot ad vos vno die mortuos miseri! Dicit enī Charon tūc
sibi scapham insuffecisse sed ligna quēdā adiungens illorum
plures transportasse atq; hec confeci me periculis opponēs
et in pugna vulnerari non timens. Et vt qui apud thorum &
athelas gesta sunt omittā vsq; indos veni atq; oceanum mei
regni tronium feci & illorū hoīm elephantes habui. Pirrum
vero meum captiuū coegi: & scytas hoīes certe non spemē-
dos sublugavi. Tanai m super transiens magna equitum pu-
gna vicia: ac amicos meos remuneravi. De inimicis vltus sū.
Si vero deus hominibus videbat parcendū illis est. Nam re-
rum magnitudine vt tale aliquid de me crederent inducti sūt
tandē mors me regē occupavit. Hic vero Anibal apud Pru-
siam bitiniū exulavit: & crudelissimo & pessimo hoī conue-
niens erat. q; vero ytalos vicit omitto dicere nam nō virtutes
sed malicia atq; perfidia & dolis id peregit: nunq; vero sili-
sus Claritudinis aut iusti memor: sed qm q; deliciose vixerit
vltupauerit oblitus mihi esse videtur eorū que apud capuā
admisit. Ibi enī mulierib; deditus est & voluptatibus: lux
vir mirabilis per belli tēpus inseruiebat. Ego quoq; ea que
sub occidente sunt parua quidē putans nisi versus orientem
me impulsisse quid magnificū perfecisse: sed nō digna mihi
visa sunt illa contra que pugnasse inclinata redi: qm me
fatentia. Nā Italiā atq; lybiā ditioni mee adiungēs vsq; ga-
des facile fuisset. Iā dixi tu quoq; o Minos indica hec qdē
e multis satis sint. Scipio Nō nisi me prius audias o Minos.
Mi. Quis tu vir optime es: aut vnde q; hisce clavis tucibus te

conferre audes? Scipio italicus. Scipio romanus: Mi. Audien-
dus quippe es. Scipio. Ego o Minos hæc nō dicā ne prefers
ri veli. nūq̄ enī huiusce generis honoris audius fui sed sem-
per esse q̄ videri malui: nec quod isti vtriq̄ fecerūt in melius
dando alios vituperē: am pūero mihi offe vitū vīspiciuit &
bonis artibus a primis annis deditis humanitatiq̄ inseruēs
scire solū nūpe putabā: sed opere se per perficere quicqd̄ ma-
gnificum a maioribus nau aut litteris didicisse conatus sum
Ita adolescens vixi vt m̄xima patrie spes fuerim: que illam
frustrata nō est. Nā quū senatus maximo timore an esset pa-
tria relinquēda consultaret viri iuuenis quū ei etati nō liceret
in medios senes profiliij & stricto ense patrie hostē me habi-
turum profiteor eū qui deserende patrie sententiā protulerit.
Quare vix quartū & vigesimū annū agens dux electus nō cū
magno exercitu versus carthaginē iui atq̄ Annibālē secutus
vici atq̄ eū in turpē fugā conuerſi. Et deuicta carthagine nō
rei felicitate elatus sū: eandē me amici eundē me patria post
victoriā habuit. Diuites vero in bonis amicis esse putant nō
in auro. Nā per quattuor & quinquaginta annos quibus vixi
nihil vnq̄ emi aut vendidi ex foro quoq̄ nunq̄ diuertisse nisi
quēpiā mihi aliquo modo amicū fecisse & vt mercatoribus
pecunias lucrari studiū est. Ita mihi vt adipisceretur hoies oī
metallo preſtatores cura erat. Quibus qualis fueri. Titus lili-
us ceteriq̄ hīstorici testari possūt. At ex carthagine reuerſus
triūphū egi: censorq̄ factus sū egyptū: syriā: greciā percurri.
Iterūq̄ absens consul electus bellū maximū confeci & nu-
mantinā euerti atq̄ alia egi. Nunq̄ me aut in p̄ſperis eleuantē
fortuna aut in aduersis opprimentē vidit: quin tanta animi li-
beralitate vsus sum vt cū grandis dñs esse potueri quattuor &
viginti solū libras argenti reliqueri. Illud nō tacebo scilz me
nūquā iuſtū aut crudelē fuisse aut alicui⁹ gñs voluptate cor-
ruptū. Et hec vti inſpiciēs dixi nō ea rōne q̄ p̄ferri veli reuli
sed graueerat nō mōstrare: vt ē: romanos oī gñs virtutū ce-
teras gētes supasse: Itaq̄ vt viu⁹ p̄ patria pugnaui patrie q̄ pie-
tatē mihi. & reb⁹ ceteris p̄ſtitiſſimū: apd̄ te o Minos. p̄ patria
hec dicta sūt. mi. pio. uē o Scipio & recte & vti romanū decz
locut⁹ es. Itaq̄ quū disciplina militante⁹ q̄ bellicis hūc eq̄:

lem aut te prestantior: & oīcamus te preferendū censeo & alexander secundus sit & tertius Anibal nec hic quidē spermon-
dus est.

Luciani carmina heroica.

P Ediderat natum genitrix cytherea vagantem
Anxia sollicito quem dum per compita passu
Querit ab excelsio tales canit aggere voces
Errabunda meus vestigia forte cupido
Qua fugiens tulerit quisquis monstravit aperto
Inditio: huic merces veneris libanda ferentur
Oscula: captivum si quisq̃ adduxerit illi
Mox aliquid gaudens vltra dabit oscula mater
Quo reperire queas puerum: huius dena dabuntur:
Signa tibi cautus memori que mente recondes
Huic non candor inest: rubor igneus inficit omne
Corpus & ardescunt acri contenta nitore
Lumina: nec dulces sequitur mens subdola voce
Quippe hyblea sonus vincit dulcedine mella
Sed male fallat: respondent pectore sensus
Feruidus accensa si quando exestuat ira
Indomitos animos gerit: immanis uetq̃ corda
Seducit verbis: nec vera fatebitur vnq̃
Est puer ille quidem magno sed prouidus astus:
Ludit & interdum: sed ludens seria tentat
Dependent humeris crispī certo ordine crīnes
Nec pudor audaci: nec inest reuerentia vultu.
Sunt illi parueq̃ manus: paruiq̃ lacerti
Sed tamen exiguo longos de corpore factus
Dirigit: ima ferum telo sub tartara ditem
Perculit. & regem manes sensere subactum
Candida cum stygio rapta est proserpina curru
Corpora nuda gerit nullo velamine tectus:
Verū animus vario prudens ornatur amictu
Preterea aligero suspendens membra volatu
Hinc nymphas petiit inde viros vltroq̃ receptus

Visceribus sedem sibi ponit & ossibus imis,
Est brevis huic arcus: sed quo fatalis arundo
Vsq; sub astralum sexuat propulsa tenorem
Auratum cernit humero pendere pharetram
Pestiferosq; intus calamos: quibus impius ille
Ipsi sepe mihi letalia vulnera fecit.
Omnia seu a quidem: sed cunctis seutus illud
Dextra facit vibrat: miseraeque iactat medulas
Pascitur: haec ipsum solem succenderet estu.
Hunc si nexilibus poteris constringere nodis.
Duc arce vinctum: nec tu miserere precantis
Quamvis aspicias manantia lumina fletu
Decipiat canem: nec si ridentia cernas.
Ora graui iubeas laxari vincula nexu
Quod si te blandis inuitet ad oscula verbis
Effugem: nam labris certum est habitare venenum.
Si vero facili promittet munera vulu.
Telaq; gnostas: osq; arcus: pictamq; pharetram.
Noxia dona time: quicquid tetigere perunt.

Finis.

¶ Renuccij viri clarissimi in epistolas Bruti & Nicola-
um quintum pontificem marinum phemium.

Olent beatissime pater q inuigilant alicui operi qd
ad mores hoiz spe æter. vel ad res notionẽ seu vite
decorẽ: illd principib⁹ seu diis in terris sacrare Quẽ
morẽ nimirũ comẽdatõẽ dignũ: & ab religione mĩme alienũ
a Iouis seculo iũtũ hab uisse: & ad nostra vsq; tẽpã seruati re
pio. Nã cũ iupiter electo de regno pfe Saturno maiorẽ vite
ptẽ i olympo mõte coleret: cũq; qppia noui iuenissẽt qd vi
tehoiz vsui fuisset ad tẽpũ veniebãt: ac ei suas iuẽtões dedis
cãbãt. Hũc tẽpũ morẽ posteros deide seruasse ex eplis potissi
mũ scribz. Quippe Esopus fabulator egregi⁹ fabulaz opus
culũ qd grece cõscripsit Creso lydoz regi sacrauit. Nicãder
quoq; pgamen⁹ autor vetustiss⁹ theria & Alexi pharmata ver
su ex ametro edita ad attalũ pgameũ pscriptit. Oppinian⁹ ci
lex poeta sui seculi nõ obscur⁹ poema suũ de nata pisciũ ver
su ex ametro cõpositũ Comõ ipatori vouit Cui Comõ Iuli⁹
quoq; polideuces opus de res vocabulis emẽdatissimũ de
dicauit. Idẽq; alii q ples suis tẽpib⁹ fecisse tradunt Quos pẽ
tere non dat i pũna locus. Hõz igit vestigia securus qidã
eplã Marcĩ Bruti grece cõscriptas: quo tẽpe ipẽ & cassi⁹ mor
tuo Cesare bellũ cũ Dolobella p syria aliãq; pũntiis sibi p
senatũ decretũ gerũt: & qsqdã Mitridates vir sane haud ru
dis. s; in dicẽdo satis pĩt hic inde dispas coegit. ac ill⁹ p sui
exercitatione igeniĩ characterẽ Bruti imitãdo rescripsit vti epi
stola sua inferi⁹ scripta dilucide patet. his noctib⁹ pxiẽ breui
orib⁹ tuo noi feci latias Qd nemini absurdũ v; videri Quippe
si illis licuit iuentões suas pĩcipib⁹ sui seclĩ sacrare. cur mihi
fas nõ sit meas lucubratiũculas illi dedicare. q i terris vicari⁹
ẽ ei⁹. q vere sepiẽtie ẽ fons & origo. ac veri laborĩ magister
& actõr extitit & existit. Et maxie cũ ei⁹ thronũ in terris hoc
nostro seculo isteneat. q iure ac merito pũt fex appellat Pro
pterea q pontem quibus viis ad verẽ virtutis fastigiũ adire
cupiẽtib⁹ verbo & ope efficit amoris belloz tẽbinib⁹. & ex a
gro doũ malis fructib⁹ seu uulsis. sũmate singulari prudẽtia su
bloz nec minori consilio in quinatione ecclesie dei ac xpĩa

normuladibrio abolitis. Literis quoq; disciplinarumq; studiis tam diu exterminatis & flocci factis in sedem suam faciundo pariter ac fouendo reductis. Et quod maxime mirum est his omnibus summa celeritate confectis. Sed de his loco & tēpore cumulatus si vita dabitur & ocium dicetur. Nūc enim nimum vagetur oratione redeat quo discessit. Itaq; beatissime pater hmoi epistolis & itati tue qua decet reuerentia offero. Que licet sint breues & sine pōpa verborum: dicendi tū gratituti si tua sc̄ritas paulo diligentius aures p̄stabit: nimirum & pculdubio charas habebit.

Mitridates Mitridati nepoti

B Roti epistolas iterum ac sepius sum admiratus nō vltūtaxat & breuitatis gratia. sed ceu cuiusdam impatorie dignitatis caractere habentes. Vides enim nihil existimari clarum nisi quod sit magno animo dignum. Ego vero que sup his senno tibi dubiū minime esse arbitror. Et quāq; illis rescribi non putē apposite posse id tū experiri volui. vt ea rescribendo afferre. q̄ singulis earum congruerent. Qd̄ si inuentu difficile sit. tum ex fortuna temporum illorū nobis ignota tū & maxime sententiā condicione. quibus tunc temporis populi versabant. Nō tū impetū animi continui. quin p̄t ex historis eligēs. partim ex secūdis tertisq; epistolis quid priores subcontinent p̄cipiens ipsarū carthalogū vt quiui istū Quippe nata haud facile est. in alienū concurrere eloquiū. cū plenū consequi posse suū. sit prorsus difficile. Brut⁹ itaq; cū milia ep̄larū vt viro expediebat. q pluribus gentib⁹ bellū gerebat. scripsisset. siue ipse siue quouis alius in scribendo pbat⁹ illas solum edidit. quas diligentius scriptas censuit. ratus vt arbitror. perfectionē paucarū quasi satis esse debere. Cum igit ille in cūctis se imitari nequerit. quo nā nos pacto similes aliis i dicendo esse poterimus. Sed dulcis quedā passio spes est. que mortaliū aīos nō solū ad optata cōsequendū pollicet. quin etiā ad desp̄tā blādiū. Quare cū nichil iā deesse cēseā tibi etiā sū rescripto hīc maxie optātū largior. Vnū tū me nō latet. q cū brut⁹ multis gētib⁹ & pplis de reb⁹ plurimis differēdo scriberet. vno caractere iure emicuit. Quē si mutasset. & formis lā non seruasset. ceu signo aberrās contentus fidem amulisset.

Preterea quis aduenire debet: quod plerique arbitrantur: presidis esse imperiose subditis fore scribendum. Sed contumeliosa rescriptio nobis ceu ignavis affert reprehensionē: & humilis oratio in rescribendo minime conuenit. His tamē difficultatibus consideratis nō minus studii ac opere dedi ac breuē exercitationē mihi quidē institui. Tibi vero prediū nō amplū & a nōnullis fortasse minus appetiandū. Quippe pleraque ante experimentū in admiratione solent haberi: que postea pfecta cum dilucide tenentur: inconsulte facilia ducuntur.

Brutus Pergamenis.

s Vdio vos volo belle dedisse pecunias: quas siquidem sponte dedistis: facti estis mihi iniuriā. Si vero inuidi ostenditis illas mihi vltro dare debere.

Pergameni Bruto

p Ecunias volo belle cū erat copia nobis dare coacti sumus: nū vero nobis succentes qui eas tibi dare volumus. Sed quod volumus: id ex inopia efficere nequimus.

Brutus Pergamenis.

p Ecunias quo tēpore iussimus cū miseritis nobis: nichil aliud lucri fecisse putetis: nisi vt illas per vī exhibeatis. Itaque duplex dānū vos sequetur. Nam equos tarditati inimpus p̄soluetis: & tāto deterius quāto etiā inuiti & sine gratia quā merito ob obsequiū reportassetis. Quippe nō par gratia refert ijs q̄ presto et in tpe parēt: ac illis qui inuiti & nō nisi coacti obsequia exhibent

Pergameni Bruto.

p Ecuniarum exhibitio si nobis facilis foret: nō pmittēremus: vt tarditate gratiā perderemus: ac duplici dāno afficeremur. Quoniā qui possunt si dare negāt: nullā vilitatē cōsequūtur: cū demū inuiti etiā plus dent: & obsequiū gratiam perdāt. At probe tenes q̄ cito daret: opus est copie facultatis q̄: et festinatio licet vrgeat: ab inopia tādē superatur. Quare nec equū nec iussū est: vt qui p̄ inopia obsequi tardāt: minus gratie reportent q̄ qui ob copiam cito exhibent

Brutus Pergamenis

o Ratores vestri pecias amulerūt plures quidē vt ipsi asserūt

q̄ fuerit possibilitas vestras sed vsui nostro lōge pauciores. Vt
dere igitur ne plus possitis q̄ simulatis ac q̄ potestis minus ve
linis

Pergameni Bruto

m I sim⁹ vbi pecunias vsui tuo fortasse pauciores: s;
multo plures vinb⁹ nostris. Inopiā itaq; nostrā ex
cūsam⁹ q̄ min⁹ q̄ volum⁹ pecuniarū habētes plus exhibe
mus q̄ possumus ala cres,

Brutus Pergamenis

D Olobello hostis est nobis: & vos illi vti amico cōtra
me exhibitis oīa. Quid itaq; ex hūmōi re cōsequi po
tatis. nisi equa illis ppeti q̄ hostibus sint auxilio. Quippe illis
nō indulgetur quos errati non penitet prius q̄ omino erogēt

Pergameni Bruto.

a Midtie nostre cum Dolobella tu causa & auctor fui
stis: qui super hoc nobis tarde in presentia scribis Op⁹
enim fuit illius imperio assentiri prius q̄ perpeti que declina
uimus. Certum venia non denegatur illis: qui cum norunt sua
errata corrigunt.

Brutus Pergamenis

D Ecetum vestrum vestris ab oratoribus apud abde
ram receptū: dum ibi exitalia exercitum expectarem.
Ibi vero vestram tarditatem percipiens longe vos culpauī,
Vellem equidem per gamos iam diu hec vt eos decuir: di
ligenter considerare. In aliis vero de promptitudine vos cō
mendauī: et precipue super ducentorum munere talentorum
Cura olim iniuri Dolobelle quinquaginta largiti fuistis

Pergameni Bruto

e T cito cognominis que expediebat et postea non
tarde sed quando quiuimus que facto opus erant cō
cimus. Nam cum nobis copia erat non plura quam quin
quaginta talenta dedimus. Dolobelle. Nunc vero cum in o
pes simus in triplo plura volentes tibi contulimus vt certo scia
ss quana voluntaria inopum exhibitio superat eos q̄ in opu
lentia notui coacti iniuri exhibent

Brutus Rhodij.

x Anthios cum a nobis defecissent extremo supplicio affectimus. Nam vsq; ad paruulos omibus celis eorum patriam igne & ferro diruimus. Paterei quia fidi nobis extiterunt tributa sane relaxauimus: ac liberos & sui iuris esse concessimus. Atq; pro restauratione eorū que demolita erant quinquaginta talenta remisimus. Licet & vobis consulere ac videre vtrū nos pro hostibus quē admodum xanthian pro amicis cen patiarei haberi velitis.

Rhodiū Bruto

x Anthios pro libertate resistentes cū atrociter trauertis: non tamen pathareos imitari sumus. Qui muneribus pellecti seruiturē potius suspicant. Sed eorū abominantes fortunam ac sententiā damnantes in muneribus accipiendis generositatē animi tenere conabimur. Nam decernimus libertatē cum periculo etiam fore preclariorē q̄ questu & muneribus adipisci confugium.

Brutus chois.

r Hodus quidem Cassio iam seruit: ciuitas sane magis audax q̄ ppris virtutibus firma existens. Lycia vero nobis vniuersa paret: partim bello domita: partim ne extrema subiret. Que sane optio profuit illis. Nam volētes elegerūt que nō multo post inuiti fecissent. Eligite igitur vos vtrum coacti bello seruire: an nos in recipiendo amici videri velitis.

Choi Bruto.

n Ecce rhodiorum captiuatio qui tua iussa spreuerant nos sane terret: nec lyciorum cum adulatione prosperitas nobis fiduciam aliquā exhibet. Quippe spes atq; timor inter amicos extimari debent: sed apud eos qui alieni effecti iam sunt oīno contēnuntur. Nos autem qui supra ad te accessimus: id vnum prorsus dolemus: si aut minis aut pollicitationibus nos vt pecora trahere mediteris. Velis igitur habere nos potius aliis in exemplum q̄ aliorū exempla.

Brutus Chois.

n Eorū maris sine nauibus: neq; agrorū sine cultu vlla extat utilitas. Itaq; operam dare ne naues desint nobis: quoniam ex mari non plus absq; nauibus comē

modi reportatur. Quod si continue quirit in harena permaneat.

Choi Bruto

Epe & frequentius contingit agricolationē nauigationemq; a tempore impediri: Quod. n. terra ac mare a natura habent non tamen illud deficit omnino. Quare non est equū id nolle possidere: quod licet quandoq; deli-
cat ad usum sane de facili reduciatur.

Brutus Chols

q Vi pro confederatione missi sunt a vobis: si mihi renunciarunt naues modo a vobis parari. Siquidē pro tēpore paratis. ad quid vtilēs sint huiusmodi apparatus non video. Ea apparatus que minime in tempore fit nō plus conducit: q̄ inapparatioque penitus inutilis existit.

Choi Bruto

q Vot tempore belli prius apparatus fieri oportet: q̄ belli vsus veniat cognoscimus: quē rem confederatis non est facile cognoscere: nisi multo prius sibi denuncietur: Verum. n. ipsos apparatus licet tardos non tamen existimes fore inutiles quippe si in tempore non adierint poterūt in futurum seruari.

Brutus Trallianis

q Vod dolobellam in agris vestris cum exercitu metere permittitis: si agere mihi iniuriā minus existimatis: non recte sentitis. Verū. n. si existimatis: & statim vel hostem inde abire non cogitis cū quē pro hoste a nobis expulsum scitis: errare longe videmini. Vel igitur eū abire cōpellatis: vel agere nobis iniuriā fatemini. Quod si eū non expellitis: videre ne simulcum eo vos abire cogamini.

Tralliani Bruto.

q Vod Dolobella in agris nostris se receperit & resp. nostre vim quāpiam intulerit: nō tamē ea omīno potest. Nos vero ducē romanorū quibus socii & amici & sub quoq; domino sumus nō expelleremus nisi in belli premis vellemus patriā exponere nostrā. At si quis nobis iniuriā vī aliquā inferret: optere extenderemus dolobellā non nisi nobis volentibus intra loca nostra metari. Brutus Trallianus.

s Cripsum vobis tēpore supiori q̄ p̄mitētes dolobellā intra loca vrā castrametati m̄. lū ac nimis erratis: atq; idē vobis in

presentia significamus. Nam si illum ceu amicum ut in re sus-
sistere p. nitus aduersus vos hec sibi pceditis. & cū bellifortuna
participes secū sitis: hostes nobis non viros esse ostenditis

Trallianī Bruto

o E Dolobella supra tibi satis significauimus nūc in-
super notū facimus q̄ non locis ceu suis metatur. Li-
la n. nostra sunt neq; si quis illa loca sibi tradere velit non nisi
inuiti coactiq; assentiremur habere. Quod si videmur belli
fortuna secum participare: consultus esse cito opponere si illi
lis qui humilioribus dominantur q̄ virum locum a viribus
virgere: ac se vitro romanis hostes ostendere

Brutus trallianis,

n Vndatum mihi est q̄ menodrus ciuis vestre Dolobelle in
inimico meo hospes & amicus existens esse
est ut intra loca vestra castramentans inde abire nō virgere
tut et nūc querit ut intra urbem cū exercitu reciperetur. Quod
Dolobelle prodesse ipse vel quis alius operatus sit: id mihi
molestum non est. Nec animaduertendos cuiuspiam errores
hactenus existimo considerata amicitia & hospitalitate eorū
sed ne in antea aliquid animaduersionis bignum perpetretis
ipsum. Menedorum e ciuitate in exilium eicitatis vestre cō-
modo & vtilitati pspicientes: ex quo ipse patriam vēdendo
sum dūtaxat commodum querit. Neq; Dolobellam quorū
quo pacto recipiatis: sed a finibus vestris expellatis quod sit
sistere: vi & armis cogatis. Quippe si non parebitis non medio-
cri opera vos. Dolobellā recipisse sed Mendorū vestro sus-
su hūmōi res aggredi ausū fuisse putabo. Tralliani Bruto

n Ec Menedor⁹ nos ipulit ut Dolobella cū exercitu
ciperet nec antea cū copiis accessit ut spernet. Atq; nos
valde letamur tibi videri q̄ nō p silio nro menedor⁹ q̄piam
agitet. Sane nos cū romanis i amicitia eē q̄ primū fassī sum⁹
Verū de Dolobelle hospitalitate cui nro succēses & ob hoc
ut e patriā abiciat iubes. Verū armis & exilio vi nra zminime
foret & maxie q̄ menedor⁹ Dolobelle adhesit nō ut patriā vē-
deret tu picipatū sibi capet s; absurdū putauit oportunis cō-
mōis nō assistere amico tu vero si pclarū eē existias sicut certe
ē nō q̄rete vlcis errore multo pclar⁹ fore putabis nō tenere eē

credendum sed in singulis iudicium & examen esse adhibendum. Quod si diligenter effeceris: videbis nō quibus debes te esse infestum; sed illos criminari in quos inimice te geris.

Brutus Trallianis.

q Vas pecunias Dolo bella dimisit Menedoro hospiti & amico suo: & si que etiā alie apud eius liberos depositae sunt vel apud eos qui post Menedori fuga in eius bona acceperunt: ad me statim mittere curetis. Quod si effugerit eorum inibi habere: ipsos cum liberis simul & vxoribus mihi destinetis. Quippe non conuenit clementiā meā illi prodesse futurum: qui cū hostiū meorū amici & hospites fuerint: nullam hactenus penam dederunt.

Tralliani Bruto.

q Vod Dolo bella sumptuosissimis belli tēporibus pecunias congregauerit aut depositū fecerit minime est verissimile. Neq; Menedorūse patria fugiens nedum pecunias: sed pro sepulchro domi reliquisse potuit. Mittere itaq; tibi pecunias que non sunt: aut homines insones esset impossibile ac prorsus absurdum. Non enī dignū fore putamus proditionem per tuos tibi inimicos factā cuius nostris vsq; ad perniciem obesse futuram.

Brutus Pathareis.

o Amasippum rhodiorum Nauarchum post conflictum eorum fugientem a phractis in portum vestrū maximū se recepisse sum factus certior ab Hermodoro mercatore satnio. Quod se contulit eo: nullum vestrum existimo esse peccatum. Sed si ibi permanere nec inde abire panis tuis mihi ad iniuriam & vobis ad ignauiam eque imputabo.

Patharei Bruto.

s Inobis citius q̄ tibi renunciaisset Hermodorus non quē ad modum navigans in portu nostro lauit. Damaasippus eodē modo abisset: sed rhodiorū conflictus pars quoq; ipse fuisset. Tu vero nos eque increpas: ac si ab initio huiusmodi res nota fuisset. Venia itaq; danda est nobis finē belli ignorantibus. Quippe non est verū simile nos illum receptū: neq; ignanē vtrum pro defensione sua veni ignorasse.

Brutus Cannis.

D.

o Stenditis per legatos mihi longe esse beniuolos
sed opera sane verbis minime respondent: cum
que opus mihi sunt: eos nihil afferre studeatis. Videte itaq;
ne nos qui offensionis & operibus magis credim⁹ q̃ ex verbis
voluntatem venemur vobis ceu hostibus infestos reddatis.

Cannij Bruto.

m Irum non est si per legatos beniuolentiā ostendimus: & in efficiendo que opus sint deficiamus. Nam
vnum est opus studiosos: alterum est impotentū. Quapropter
conueniēs est studij affectu magis considerare: q̃ in operibus
defectū. Ac eos existimare amicos: qui ad ea que non
possunt sedulitamen existunt.

Brutus cannijs.

s Vbdiſſon: obsequia blanditiarū plurimū actimoris
primo aspectu participia sunt. Sed quibus scribim⁹
cū prompte parent: hi constantia & firmitudinē ostendunt.
Vos itaq; de quibus scripsimus videte ac considerate vtrum
alia obsequia per vim omnia an per beniuolentiā vos efficere
oporteat: q̃q̃ spes constantie vestre mihi satis ostendit vos ad
vltus nostros perpetuo fore paratos.

Cannij Bruto

f Ides quidē beniuolentie & nō perpetui obsequii exi
stūt. Id enī facultatis est opus nō se ab obsequio re
trahere quibus tēporibus adlit facultas. Nos vero si putarem⁹
ex superioribus studiis nostris non haberi nobis fidem: illud
quoq; arbitramur oēs labores nostros erga te frustra futu
ros. Verū enī erga te vti amicitia ficta minime conuenit. Cui
si abest timor semper blanditur: & si adest: adulatione fallitur

Brutus Galliis

c Onſilia quidē vestra nihil pensi: obsequia vero nimis
tardasque fit igitur eorum finis considerate.

Galli Bruto

m Ature quidē consulere tutum: tarde vero obsequi
est opus impotentie: horum igitur: vnus est finis:
scilicet venia.

Brutus Cizicenis.

a Rma ex bithinia siue terra siue mari vt in helespon
tum celeriter & tute deferantur videt ex quippe si tar

dius q̄ nobis expedit deportarentur: aut in deportando amiterentur: vel ab hostibus interciperentur. iniuriam nobis per vos irrogari putaremus.

Ciziceni Bruto

o Ifficile est arma quidē terra propter hostes mittere mari vero propter procillas: & quod est difficillimū tu duo inuicē contraria lubes: tute scilicet & celeriter: tamen neutra in re studium deerit: vt si quid casu forte euenierit: ne nos in obsequendo demnare merito possis.

Brutus Cizicenis

a Rma quo tempore volumus nobis delata fuerunt. Pro huiusmodi igitur obsequio mihi in tēpore prestito insulam proconensiam cum lathomiis que in ea sūt vobis elargimur.

Ciziceni Bruto

n On spe questus ad ea que musimus studiosi fuim⁹ nec aliis in rebus desides fore putamus: non precio: sed tua solum commendatione contenti. Tamen si largitione tibi digni videmur: magis letamur testimonio tuo q̄ lathomiis proconensiorum.

Brutus Cizicenis

o Ratores vestri me in bellum euntem sunt consecuti: atq; orantes vt auxilia vobis remitterem impotentiam culpauit ac reipublice indigentiam. Verum licet iuxta p̄xima sit necessitas incumbens: tamen cum antea non miseris: nunc indilate ac sine mora mittatis: quoniam obsequium vestrum nunc tempus magis desiderat: & quia spem de bello deteriore percipere videmini ad impotentiam decurritis. Quā rem ipse audiens letor & contra tristarer. si audirē eos qui probi non sunt quandam habere potentiam. Itaq; viros non amplius socios sed inuitos me video habiturum. At vos non lateat q̄ si contigerit in bello victoria potius graue erit illis qui se ipotentes ne forent participes belli fiste ostenderūt.

Ciziceni Bruto

s Tudium erga te nostrum nō solū ex his que tibi subministravimus: sed tuoq; erga nos munerū testimonio.

comprobatū satis fidei habere putamus. Et quoniam mortuū
votis non semper tempora respondent: necesse est vt in par-
tem inimicitie impotentia annumeretur. Que vna vt videtur li-
cet magnanimitati longe aduersatur. Verum enī quoad mo-
dum quilledulo obsequuntur in precio sunt habendi. Sic qui
ex impotentia obsequi nequeunt: indigni vena existimari nō
debent. Sane tu putas nos de impotentia fiste loqui: quali ex-
stimans nos non tantum egere quantum egemus. Cum viros
non socios: sed ministros inuitos te habiturū scribis. Sed de
verbis non differamus: & huiusmodi valere: potius sinamus
Ceterum si spem belli abijcimus: quare in mittendis oratori-
bus tibi obsecrā sumus? Nunc vero optima tibi optantes ac
etiam per iouem expectantes: fide victoria vt hostes eritis cie-
tilletut tamen ceu amici erimus participes.

Brutus Smirneis.

p Romptitudo ad parendum continua quidē existens
firmitudinē subditorum erga preides ostendit. Ve-
rum qui obsequi in tempore deficiūt quo potissime opus est
huius impotentia & non eorum sententiam accusant. Instate itaq;
a nobis adimplere que scripsimus ad bellum oportuna. Qua
in re si vos minus q̄ probos ostendetis: putetis vobis non pro-
futuram: que antea profuit excusationē. Quippe nemo pura-
te debet: se equa consecuturum: cum ipse non equus necidē
continuo sit.

Smirnei Bruto

c Continuo posse obsequi opus est votorum. At ipsis ex
inopia quandoq; non sufficere ad obsequendum.
Defectus sane obsequendi non modo instabilitas iubentius
efficit: verum etiam frequentatio tributorum. Nos si in reliqs
timore paruissimus: id nunc negare non auderemus. Verum
nobis econtra euenit: q̄ suspicati sumus. Nam cum voluntas
studiosa fuerit de impotentia non adhibetur fides. Quare ab-
surdū est q̄ tributa magis debeant obesse q̄ obsequia pdesse

Brutus Smirneis

x Anthi cum capti uarentur sibi misereri nobis suppli-
cant. Sed erat vt arbitror valde difficile eos qui
spei erant participes posse effugere spei effictum & ex victo

toris voluntatem venantes equo errore versari vt extra op-
posito non cōstisteremur . Hos itaq; omni pditione dignos
fore iudicauimus: atq; aliis publica voce preconis nouū fe-
cimus q; nisi statim nos receperint me nemini inimicitorem
futurum q̄ fuerim xanthiorum fortunis reperierint

Smirnei Bruto

n Ecq; xanthiis prestare salutē decuit quā ipsi for-
tasse aduersariis tradiderunt aut certe corroborauerunt Nam
quemadmodum victoria spem belli omnem capit sic pro-
fligationis affectus in communem misericordiaz ex huma-
nitate deuenit. Et scire licet q; clemencia eos preparat ad
beniuolentiam quē ex profligatione reliqui sunt Quippe mi-
nitatio odium parit: atq; mortales i desperationem ex timo-
re sepius adducit Verum misericordia eisdem ex odio item
ad beniuolentiam trahit.

Brutus Smirneis

a Vicia vestra venerūt nocis victoria iam potitis. S;̄
q; tardius venerint p̄sus letamur Nā ad belli obse-
quia eque ac non venerint inutilia fuissent quoniam tarditas
post rem cōfectā eque valet ac si res multo prius aciā diu fa-
cta fuisset.

Smirnei Bruto

c Ontingit tibi victoria potiri citius q̄ auxilia licet celeri-
ter transmissa venissent Quia in te quo ad beniuolen-
tiam in efficaces tibi merito dici nō possumus Et quāuis tar-
de venerint non eque ad reliqua erunt inutilia ac si p̄itus nō
venissent

Brutus Milesiis

v Rbi vestre venia minime danda est: siquidem pec-
cuniis ac militibus indiget Quippe in tanto populo
aduertere debuit ne ad inopiam deueniretur: & ne viros ste-
riles tam ingenerose haberet. Nec dicere conuenit fortuna
non indigemus: sed salubri cōsilio redarguimur. Quod si in
his que ad virtutem spectant nichil excercetis: nec paratis que
pertineant ad potentiam pallam est q; immenso ciuitas ap-
pellatur

Milesij Bruto

t Vrpe est quidē pecunia & militibus indigere nō illis qui
hō sua cultura i necessitate constituti sūt s;̄ mltro magis cōuallio-
re

ad illi.

qui procul a domo opulefcunt indigentia noſtra ē: q̄ ad ſup-
plendū non ſufficimus; q̄ ue continuo poſtulamur. Verū cōſi-
lio ac fortunis ſumus nobis domi ſatis: v̄ ciuitas appellemur.
Quod ſi p̄cul amicis non ſufficim⁹: domi tñ haud indigem⁹.

Brutus Mileſijs.

s I vobis in cōmuni arma exiſtunt: ac illis non vt imini
meo iudicio longe erratis. Cum omnis vis armorū
in vſu conſiſtat. Nec minus peccatis: ſi non habentes ea com-
parare negligitis. Quippe ſi qui habent et non vtuntur valde
ſunt damnandi, multo maiori qui non habent, crimine ſunt
digni.

Mileſij Bruto

n On arma ſunt vires hominum: ſed armorum ipſi
viri. Illa enim ſine viris nichil valent. At viri ar-
ma parare ac illis vt poſſunt. Non ergo vtilia ſunt iſs qui pa-
rare nequeunt ſi deſint: nec illis qui licet habeant ea tamē vt
neſciunt.

Brutus Licijs.

q Ve vobis apud caunum inſtrumenta mechanicā ad
expurgationem muralem naualemq̄ exiſtētia om-
nia Caſſio college meo rhodum expugnāti mittere curetis: in
tra triginta dies a die qua vobis preſens epiſtola reddetur vel
quoq̄ celerius: nec ſi deſiceretis: quos contra rhodios fecim⁹
apparatus expediat nobis contra vos vti.

Licij Bruto

e Hic mandato vna congruit reſponſio: q̄ cito videli-
cet obſequi cognabimur. Itaque opere diem abſit no-
bis diffinitiuum preuenire ex quo minitando nobis promiſſa
preuenis. Brunt igitur inſtrumenta non inutilia licet appare-
ant vetuſta.

Brutus Licijs

m Achine quidem veſtre bello iam conſecto vt ves-
tus extat verbum delate fuerunt. Vos tamen cōmē-
damus q̄ in quo termino a vobis tranſmitti iuſſimus non de-
ſuiſtis. Sed Caſſius ante venit.

Licij Bruto.

c Itius q̄ sperabatur contingit tibi victoria potiri: nec
tarde nobis parere mandatis: si consideras quibuscū
poribus iussisti: & quibus Cassius quem misisti receperit

Brutus Litijs.

x Anthii beneficium meum per ignauiam contendentes
in sepulchro desperationis patriam posuerant. At
patarei sese michi consiliū nihil omittunt: Sed omnia curant
que sunt ad libertatem suam. Liceat et vobis aut patareorum
consilium sequi: aut xanthiorum fortunam eligere.

Litiū Bruto

b Olemus quidem xanthiis aduersitatis gratia: quā p̄
pterea amiserunt q̄ penitere non potuerunt. Patarei
non assentimur: qui prudenter immo feliciter ea eligerūt
que sapere eos deceuit. Nos autem non tam stulte sapimus: vt
instantem fortunam contemnentes imitari eos velim⁹ qui ini
micularum penas dederunt.

Brutus Lidijs

q Vi vestrum exules xanthiorum receperint: non mo
lestius facient: q̄ fecerint ipsi Xanthii. At patarei: smir
neis: coritijs: ac faseletis si qua humanitate eos recipiendo vti
vouerint: permittito: vt inspicendo Xanthios cognoscant ope
re per effectum sibi probe consuluisse. Cum nos amicos ele
gerunt.

Lidiū Bruto

x Anthios recipere minime intendim⁹: nisi eos ab in
fortunio leuare putantes vellemus eorum calamita
tis fieri participes: & in nihilo sibi prodesse. At cum ad pata
reos: Smirneos: Coritios: ac faseletas veluti adiutores certio
res confugere permittis: constat o brute q̄ non ita eos libenti
us dones.

Brutus Bithinijs,

n Eminē vestrum graue videri debet si cum rebus pluri
mis indigemus: plura etiam iubemus: quarum opera
a vobis sane exigimus: q̄ si tributorum multitudine grauamini
inconsiderare debetis ex rebus a vobis haecenus exhibitis:
quibus laboribus quibus ve sumptibus continui versetur.
Quippe constat plus laboris illum subire: qui vtitur apparatu

D. lili

ribus: q̄ qui ipsos instruit apparatus. Nam Vestrū quis vn̄
solū negocio intendit rei scilicet domesticæ. At nos oportet
omnibꝫ preuidere

Bithinii Bruto

a On om̄ia quibus egēs ea porrigere nos satis sumus nā
qua difficultate appatus instruātur scire potes ex sūtibꝫ
quibus cōtinuo versaris & sup̄ alios cōtribuere difficile est &
ad soluēdum impossibile. Ceterum aliorum apparatibus vt
id cū vtilitate efficitur Quod si pro multis te laborare ais m̄
ri quoq; cōferre debent. Quippe licet rei domesticæ solum in
tendamus non tamen sufficimus pro omnibꝫ conferre

Brutus Bithiniis

a Cyllā mihi amicū ad vostrā mitto vt nobis petis na
ues quinquaginta rotundas atq; ducentas longas Nā
tot dolobelle exhibuisse teneo. Proba itaq; facietis: si cum
ipsis nauibus nautas et remiges ad pro sex mensibus comme
atum. Ac ille exhibetis Nec non pro nauibus item fabrican
dis ac in mare deducendis ligna & fabros opportune trāsmi
tere non negligetis et maxime cum. Dollobelle in nichillo de
fueritis

Bithinii Bruto

a I dollobella in capiēdo preuenit non tibi vt abūde
reliquit. Quod si quinquaginta & centum naues: Nec
plures in ipsa copia coacti vix exhibere quoluimus: quo pacto
in summa redacti inopia quinquaginta & centum naues tibi
parare: valemus & maxime cum remigibus ac etiam fa
bris & lignis ad naues fabricandas opportunis que semel
transmisisse: cum difficillimum fuerit iterum transmittere im
possibile foret. Ceterū Dollobella nec profecto effecit cum
primum denegaremus nec postea cum denegare nequiuim⁹
vt commeatus sibi deportarentur.

Brutus Bithiniis

a Obis scribit Acyllas q̄ in nauium apparatu estis ac ni
miū segnes Ego vero nō de eo Valde admiror: si pu
tat mihi magis opus fore l̄is quibus i singulis nos culpāre nō
cessat q̄ ipsis nauibus. At contra sese scribendo potius culpa
re deberet. Verum enim vos & nunc & autē

benigne tolleremus qui non sponte sed inuiti multa huiusmo-
di pari modo resistentes nobis exhibuistis. Que sic gesta fuis-
se ex presensibus facile coniectatur.

Bithinij Bruto.

a Cyllas videtur esse magis delator nostre segnitie q̃
testis impotentie. Si igitur nos segnes cognouit nō
utq; presens segnitie nostram se castigare scripsit: neq; nos
de eius administratione scribere volentes permisit. Ipse tamē
probe nouit necessitatē nostrā ac impossibilitatē. Tu vero mi-
nis inopiā soluere putas non eque nobis sed inutiliter succen-
se: quoniam nec spes nec timor sed solum inopia nō exhiben-
di causa extitit.

Brutus Bithinijs.

q Vi non sponte parent nō lucratur ea que eth: bere no-
lunt. Id eni pfecto valde foret optandū. Sed que sibi
deberetur gratiā amittit. Quare quo pacto vobis scripsimus
naues parari curate: quas cū remigibus & debito cōmeatu in
tēpore mittatis. Secus autē nō modo super his dolebitis: sed
gratias nobis habebitis: si qua vobis reliquerimus.

Bithinij Bruto

q Vi cogit vt quis exhibeat ea que nō potest nō quod
iubetur id lucratur. Nā id foret valde iocundū. Sed
in opinando subditos plus valere q̃ possūt sepius dānifican-
tur. Nā si cogantur ad extremā veniūt inopiā. At si ex humi-
litate indulgētie parcitur: & spaciū respirandi datur: tūc ad ex-
hibendū facilius quis existit. Quare si per vi plus a nobis exi-
gere putas, scito qd nō que nobis reliqueris: sed quibus vti pos-
sis gratiā nobis habebis.

Brutus Bithinijs

q Ve naues mihi opus erant eas omēs in mari habe-
mus exhibentibus lacedemoniis deisibis: pariter ac
phenicibus. Vos igitur quomā propter hyemē in transmitten-
do eas defecistis: trecenta talenta pro ipsarum stipēdiis con-
feratis. Ad que deferenda hyems vobis nō erit impedimen-
to: nec secus agatis: nili me vobis infestum malidis.

Bithinij Bruto

n On hyems nobis nauale auxilium impediuit ad
quod apparandum pecunias rogauimus: qua in-
erogatione non tibi sumus sed nobis defecit. Quod ubi fue-

nit per alios suppletū gaudemus. Veniā tamē petimus: qui p
pter fortunā tardi fuimus & ppter sumptus inopes existimā?
Quippe nō possumus ex nauibus conficere pecunias: quē ad
modum ex pecunijs naues confecimus.

Brutus Dame

- a Rmis & pecunijs sūmopere indigemus: que vel q̄pri
mum transmittite: vel ea nobis denega.

Dama. Bruto.

- a Deos transmittēdi officiū spectat: quibus rei copia
existit. Sed qui indigent quod exhibere nequeūt: id
eos denegare necesse est.

Finis.

Francisci Aretini ad plurimum pontifici
mum diogenis epistolas proemium.

- b Iogenis philosophi eplā nuper a me e greco in la
tinum traductas cui potius dicare & possum & de
beo q̄ sanctissimo nōi tuo beatissime pater piet. Nō
q̄ exigū munus & ualde indignū maiestate: & ingenio lī mel
vires nō intelligā: sed q̄ pro suis erga me: & studiosos oēs in
mortalibus meritis oē meū studiū quātulūcūq; laborē: vi
giliis: diu: optimo sibi vēdicat clemētia tua. Verū si recto iu
dicio que te digna sūt vellemus dūtaxat inueneri: vi xvnus aut
alter: ne dicā nemo hac nostra etate merita sancti itatis tue lau
des: mediū oratione vnq̄ assequi cōplecti q̄ possent. Nā vt id
quod maximū est in presentia taceā: te summū pōtificē: xpī
vicariū: alterū deū in terris. Quo nihil admirabilius nihil san
ctius intuemur. Quāti existimādū est: q̄ tantā & tā āplissimā
dignitatē innumeris maximisq; virtutibus: prestantissimo ige
nio clarissimis artibus sūmo studio: & labore cōparatis exor
nas: auges: illustras. Que cū nō opinione quadā: sed certitudi
nemō auditu: sed visu ipso nō vnus aut alterius predicatione
sed totius orbis testimonio luce clariora in te appareāt. Quid
admiramur q̄ ex tanto & tā clarissimo reuerendissimoq; pa
trum ordine: & vere vniuersiorbis cardinū oēs vno ore te sū
mum pontificē tā pridē fore augurabātur. Sine enī religionē
siue clemētiā siue animi magnitudinē: siue bonarū artū stu

dia intueri velimus: ad hunc te summi pontificatus a plebe inter ip-
so quiuis ascendisse pfiteatur necesse est. Sed longius q̄ in-
tuerā studio vitā nō audaciore pfectus sū. Neq; enī hui⁹ lo-
ci neq; mee facultatis est inumeras maximasq; pii pōtificis
virtutes cōplecti. Quāobré vt ad Diogenē nostrū veniā nē-
hil mihi in hac prefatione de eius vita & moribus vt in phala-
ride feci scribēdū duxi. Illius enī vite nulla fere mēto apud
latinos parua apud grecos ferebat. Ideo mihi visū est tantū
virū pro virili parte nostris hoibus notū facere: & Phalari no-
stris tandē donare latinis. De hoc autē & alii nōnulli: & in pri-
mis Laertius Diogenes scriptor accuratissim⁹ diffuse elegan-
terq; oīa digna memoria cōplex⁹ est: & ex his ep̄lis plane in-
telligi pōt qualis vir fuerit. Quē ego virū vel maxie in hūanis
rebus cōtēnēdis admiror: vt hō nō stultus: nullus odio. aut
iuidia: oī affectu vacuus. tā libere in oēs loq̄retur. Cōfero enī
nōnūq; Diogenē n̄i seculi hoibus: qbus ob virtutis studiū &
hūanarū rerū cōtēnū tot tantaq; ab immortali deo premia pre-
ponūtur. Nullā tñ videre mihi videor: qui vel in mediocris for-
tune hoies ea dicere auderet: que nulla eiusmodi spe in Ale-
xandrū macedonē noster Diogenes Opere p̄ciū ligi vel hac
saltē grā n̄e religionis hoibus fore arbitror: nō aliorū rela-
tum: sed sui ipsius verbis Diogenē eloquentē audiāt: & qd de
fortune & corporis bonis senserit intelligāt. Sed hec & alia i-
hoc viro admiratiōe digna lōge meli⁹ poterit tua sapiētia ius-
dicare: cui si studiū meū nō ingrātū intellexero alia & fortasse
maiora tuo prestātissimo iudicio cōfirmar⁹ aggrediar: nūc ad
ip̄m Diogenē veniamus. Diogenes Crateti. S. D.

¶ Vdīo q̄ iniquo aīo feras q̄ atheniēses ebrii me verbe-
rant: & grauib⁹ cōturneliis affici sapiam cōquereris.
Certo tñ scias veli. Diogenis corp⁹ ab ebriis verberib⁹ affe-
ctum. Virtutē vero mīme Quippe que neq; honestari possit
a prauis neq; vituperari Diogenes igit nullā accepit iniuriā: sed
atheniēsis pp̄lis. Fix quo nōnulli virtutē p̄tenere vidētur. Itaq;
p̄pter vnius amentia publice insipietes pereūt. cū que nulli oī
no vlsūt cōsulāt: & exercitiū parē vbi q̄te viuere oportet
Quod si a p̄cipio suā cohibuissent: stulticiā: nūq; in huiusmo-
di mala incidissent. Dio. Megasteni.

m Vita que Pere nostre onerierant abieciimus The
bane Megasthenes catinū videt3 & poculū:ū
rius loco panem in quo concavū est: alterius manu vi me p-
se intelligā. Neq; me pudet huius doctrine auctore quīs pue-
rum ostendere. Non enī decervile ad libertatē assequendam
inuentum continere sed complecti.

Dio. Timomacho.

n Ovidentur mihi omnia nostra in virtute constituta
esse: qm multosq; voluntas tollit dignitatē. Neq; me
lii filius cum diceret iouē patre hoīm q; deū q; illū honore af-
fecit: sed minuit potius. Graue nāq; est: vt quos parentes ob-
morum prauitatē addicā: eos filios iouis esse credamus. Ha-
gitur canis sola potent que secundū virtutē efficiuntur.

Dio. Metrochi.

a Sferis aut odio nihil mirū q; duplex palli & perā
ferimus. Ego autē neutriū horum admiratione dis-
gnum plane confiteor: sed bonū vtrūq; cum Iponte pficiū-
tur. Siquidē non corpus dūtaxat hac victus tenuitate vt opor-
tet: sed etiā vna animā. Neq; multa promittenda sunt: facien-
da autē quibus nunquā contem sumus. Sed vite verba cons-
sentanea ostendere: & que audeo facere: ea & testari decet.
Fortasse athenientem populū aut corinthios: in quos testes
me dicere suspicaberis: meam dico animā: quā mea peccata
latere minime possunt.

Dio. Megasteni.

p Eui abste domū & mihi gratiā habuisti. Deinde
cū docieas considerare: inueni mihi domū vento-
rum remediū: volū videt3 in metros. Ab hac igitur cura me
absolut. Quare gratulare nobis nature inuentoribus,

Dio: enoni.

n On idcirco parentibus gratia habenda est: q; me ge-
nerunt. Qm res hūane natura nō qualitate pueniūt
Confusio. n. elementoz pcreationis causa est. At qui eorum
que preter sententiā & volūtatē sunt: nulla habēda est grana.
Generatio autē rem venereā sequitur: hoc est voluptatē. Non
generationē meditantur qui generat: Has ego voces omī peni-
tus affectu vacuas vates superbe vite contrarias esse pfiteor.
Quod si cui fortasse durtiores videbūtur: natura eas & veritas

omni in ele-
mentoz & in
pcreationis

attestatur & con- fiteri vitam quoniam nulla animi elatio se scilicet cum laude vitam agitur. Dio. Metrodii.

¶ Vdio te de virtute ad nos scribere & familiaribus polliceri ordine tuos nos adductus ut de te recte sciamus. Ego autem tyndari filiā nō laudo: que medicamentū ad dolorem leniendū vino imiscuit: quā sine vino afferre id oportuit. Tu quod de nichil studioso homine dignū pretulisti. Sed litteris te nobis persuasurus arbitraris. Hoc habui quod ad te scribere ne permania sed tu ipse coram nos alloquaris.

Dio. Phanomaco.

¶ Deo michi vita incerta est: ut dū hāc ad te epistolā scribā me victurū dubitē. Feci autē ea dignū monumentum. Divina. n. q̄ humana maiora sunt. At vñ nobis dūtaxat certissimū ē corruptio post generationē. Quod cum michi dubiū minime sit: hanc corpusculi nostri spes & brevis euolantes abiciendas ne ve supra hominem sapias admoneo.

Dio. ad Aristippum.

¶ Ignificas michi macedonū regē vidēdū nri desiderio teneri bene aut fecisti: quod illi macedonas preposueris. Nostri ei nos nullius imperio parituros. Videre autem meū aias & me tūq̄ hospitē accipere nemo velit. Quā si Alexander & viatā & vite nre rationes cognoscere cupit & in mēoriā reducas tā tū athenas a macedonia: quātū macedoniā athenis abesse.

Dio. Metrodii.

¶ I vis bonus et benignus videri: tuis abiectionis facultatibus palto indutus ad nos venias. Sed non potest. Ephesiōnis nāq̄ femoribus teneris.

Dio. Menemo.

¶ Ogarunt me megarēses adolescentuli ut tibi meno bonus philosophum cōmendarem: ridiculam sane commendationem. Nam quod homo simplici hominis effigie: quod philosophus: vita & moribus cognosces. Qui enim bonus est per seipm cōmendatur. Dio Menodoro.

Orintus laniatus auditor noster argos darū equis op pidū videre cupit. Qui abste non multa cum philosophus sis possidebit.

Dio. Olympiady.

e Eprehendis vitā nostram tanq̃ laboriosam & ppter
eius asperitatē omnibus odiolā. Ego autem sponte
mea eam complector / vt quicūq; me imitantur non omnino
voluptatibus dediti videantur. Dio. Thumomacho.

p ythagoras Euphoribū Pandisiliū se fuisse dicebat.
Ego autē cum essē iuuenis / me Agamenonē fuisse
memini. Septum nāq; meū baculus est / & sagū duplex pala-
lum Sacculus vero ob pellis imitationē dipeus. Quod si co-
mā non nutrio / iuuenis tunc erā agamenō nunc senex: calus
factus sum. Huiusmodi merito & sentiri & dici possunt ad eū
qui se sapientem proficitur.

Dio. Crateti.

l Acledemonij contra nos legē tulerunt ne spartam ac-
cederemus. S; tu nil nos reueritus noie tantā cynice
feste vteris. Miseri sane qui odio habent que velle sectari vis-
dētur. At ego sol⁹ virutē sequor / nec quenq; noui qui tenaciōr
victu vixerit / q̃ ego. Depositiū aut rerū tolerantis quisnam
presēte. Diogene gloriabitur / Preterea nō est obstant eum /
vt lacedemonij fortitudinis ostēdende gratia sine muris spar-
tam habitent. incustoditā autem animā affectibus predam re-
linquat / neq; vllū ei presidū imponant & cum finitimis ma-
ximo terrori sint / suis ipsi morbis se perire patiantur. Quippe
qui virtutem expellūt q̃ sola animo bene valere / & qui consi-
ciuntur morbo liberari potuerunt

Dio. Megasteni.

v Eni mi pater athenas / vbi cū Socratis sociū felicitas
tē docere intelligerē / ad eum audiendum profectus
de duabus ad illam viis differentem inueni. Neq; plures esse
dicebat. Alterā longā / breuē; alterā. n. Licere autē cui vtram
velit diligere. Quibus auditis nichil tunc / sed deinde reuer-
rogauit / vt ea michi vias ostenderet. Is propere se sella exura-
gens in urbem primum / inde arcē versus nos duxit. Cui cum
appropinquaremus duas nobis vias ostendit / & quidem ac-
diues Verum alterā breuē angustā & asperam / longā alteram
latam & facilem. Ibi tum consistens / hec inquit due vie ad ar-
cem ducunt / huiusmodi sunt que ad felicitatem cuiq; vtram
velis diligendū optio datur. Verum alijs breuioris vie difficultas

te pertetiti declinant & longam hanc capescere aggrediuntur
Ego cum tolerandis laboribus meliorem me euasurum intelli-
gere & acriulorum illam & aspera mihi delegi. Nam qui ad felicitatem
perat eum & pignes & enses vadere oportet. Hec ille. Qui
cum mihi quoque hanc viam aggrediendam persuasisset veste me &
tunica exutum pallium induit & sacculum pane poculo catino gra-
tiam humeris imposuit. Extra guttum & strigile suspendit. prete-
rea et baculum dedit. His ego ornatum rogavi curpallium induerit
Qui rident ut te utroque exerceam estivo calore & gelu hyemali
Quid inquam non simplex dedisti? Minime quidem. Eset enim
in estate nimis voluptati in hyeme autem supra humanas vires
intolerandum. Tum ego. Equit me sacculo onerasti? At ille
Ut quocumque per domos mendicando circumferas. Quid po-
culo & catino? Quonia & sitire te & esurire idcirco cibo ves-
ci oportet. Quid guttum et strigile addidisti? alterum ad labo-
rum lenimentum. alterum ad siti squalores tollendum. Quid ba-
culum? Ad cautionem. Ad quam? Ad quas dei poetas vtuntur.

Dio. Megastheni.

Scendi post certamen in olympia postidie. Cicermus
Pancratij luctator olimpiaca corona ornatus cum ami-
corum turba domum rediens in itinere mihi obuiam factus
est. Cui cum manum dedissem desiste inquam infelix ab hac mi-
seria. et hunc animi tui fastum deponas queso. qui ab olympi-
aco certamine incognitus ad parantes tuos reuerteris. Et dic
oro qua nam gratia adeo elatus es. Quid sibi vult corona.
Quid palma in manibus. Quid tanta sequentium turba. Tum
ille. Quoniam in certamine omnes vici. O rem mira inquam
Iouem ne & fratrem visisti. Minime. Sed quid singulos ne in
certamen puocasti. Neque hoc quidem. Quid tandem Nunquid ab alijs
victos fortis viciisti? Ena. Et quoniam pacto quod alijs succubuerunt. quod
certabant eos te viciisse profiteris. Quid preterea vicini erant vincti
erat quod certabant. Non verum et pueri. Nunquid et hos forti-
ter superasti. Minime non enim mee sortis erant. Et quid omnes
ne tue sortis homines abste viciisti. Etiam dic inquam
queso. Nunquid tue sortis homines perfecti sunt. Sane perfecti
sunt. At Cicermus cuius sortis hoies vicit. perfecte igitur. Cicermus
Eui.

num viciſti. Mínime inquit. Si ergo neq; pueros neq; pſes
cto ſuperáſſe te viciſ. Quæ ratione te omnes viciſſe audes aſſe
firmare: quos nunq; habuiſti aduerſarios. Vſos tota grecia
atq; alla claríſſimos. Age fortiores ne q̃tuſan pareſſan inferi
ores. Fortiores. Fortiores ne q̃ tibi inccubuerint appellas pa
res & quo nã pacto pares vincere potuiſti; cum te inferiores
nõ fuerint. Tum inferiores inquit. Et quid inquit a tanta animi
elatione non ceſſas ſi inferiores viciſti. Gloriaris perinde enim
ac ſi ſol^o id facere potueris & nõ quilibet. Equis nã eſt: q̃ infe
riores ſuperare non poſſit. Omne igitur hoc. Cicer me: neq;
huiusmodi certamine neq; aduerſus homines quibus inferiores
paulo poſt vel ſenectute futurus es contendere ſed q̃ vere boni
ſunt cõplectere: & intelligas: non qui ab hominibus. ſed q̃
animo verberantur fontes & conſtantes eſſe: neq; loris aut pu
gniſ: ſed paupertate dedecore ignominia exilio toleretia: edo
ceri. In his cõtinnendis te exerceas. Hoc enim pacto & bea
te viues & forti animo morieris. Sin illa proſequeris: vitam
miſerã duces. Hec cum admonerem: & palmã abieci: & co
ronam: & vt ab inſtituto & opinione ſua deſiſtere perſuaſum
abuit.

Dio ad Ariſtippum Cyrenæicum.

a Vdlo te contra nos exerceri: et apud tyrannum ſin
gulis diebus noſtram exprobrare paupertatẽ: q̃ alibi
quando ad fontem olẽs lauentes in panis obſonium nos res
periſti. Ego autem quondammodo admiror beate. Ariſtippi
pe: vt qui virtutem laudant paupertatis accuſes: & maxime
cum Socratis auditor ſis. Et me q̃ idem pallium & hyeme
& eſtate induor cum mulieribus michi commune: quod ab
ſonium non exhortis neq; ex populiſ mihi comparo: ſed ex
ginnæſis. Sed mi mihi propter ſiculas mentas oblitus vides
ris. Et ego tibi non reducam immemoriã quanti ſit pau
peras: maxime athenis: neq; me eius excuſabo. Non enim
ego in te vt in alios bonum repono. Satis tibi ſit. quod mi
chi de me ipſo credo. Commemorabo autem tibi aliquan
do. Dyoniſium et beatas eius que de te delectant conſuetu
dines cum variis conuiſiis ſaturaberis. Ex quibus nos nunc
q̃ perturbamur homines alios verberibus affectos & alios
cruçi affixos: in ergaſcula alios coniectos videbamus. Alioq;

preterea vxores ad iniuriam raptas. Aliorum filios et ser-
uos complures non vnus tantum, neq; ipsius tyranni sed
profane etiam multitudinis. Necnon et te ad necessitate; bi-
bentem /stantem / ambulantem / neq; potentem propter a-
reas pedicas effugere. Hec ego pro illis tibi opprobrijs tibi
inquam commemorabo. Nos vt viuamus lauare olera no-
uimus. Dyonisij fores seruare ignari et profecto melius q̃
vos qui. Dyonisio consultis: et vnuerse sicile imperatis.
Verum esto: quocunq; aduersum nos dicis intelligas: & ver-
ba ab effectibus non dissentiant. Omnia. n. apud Dyonisiz
qua bona verbis tenus sunt. Libertas autem quæ sub Satur-
no fuit in vescendis pulvis inuenitur

Dio. Phanomaco.

S Edebam in theatro: & libellos glutino resarciebat
Venit Alexander Philippi: mihiq; tantam eregio-
ne appropinquauit: vt soli se opponeret. Ego cum
papii scissuras visu non amplius assequer: subians oculis
presentem agnoui. Tum ille porrecta dextera me nomine
appellauit. Ego contra vere inq̃ insuperabilis es adolescens
cum parem dijs habeas potestatem. Ecce. n. quod dicunt
solem lune obiectu laborare. Idem & tu tuo obiectu effeci-
sti. Tum Alexander iocaris inquit Diogenes? Quid iocaris
inq̃ nonne vides me inceptam operam tua causa intermitte-
re: cum non clarius q̃ noctu intuear: & cum nihil prestat mi-
hi in presentia disputare compellor Nihil inquit prestat tibi
Alexander: ne minimum quidem inq̃. Nullum. n. rebus me-
is bellum indicit: nihil mihi eripit. Quemadmodum macedo-
num lacedemoniorumq; & aliorum quorundam opes.
In quibus singulis rege opus est. Propter paupertatem in-
quit prestat. Quam inquam paupertatem? Tuam inquit
cum adeo mendicosis: vt omnium ferme indigeas. Ad-
hec ego. Non est Alexander paupertas carere pecunijs: neq;
q; malum est mendicare: sed omnia cupiditate complecti:
& vim inferre: Quemadmodum vos. Propterea mee pau-
pertatis fontes terra: spelunce pelles satifaciunt: quoru gra-
tia nemo cum terra aut mari bellum gerit. Sed scito nos vt
genti sumus ita viuere. Vestre autem sortis hominibus ne-
q; terra sufficit: neq; mare: sed his relictis in celum contem-

E. iij

ditis; neq; Homero creditis / qui ad nostram emendationē
ne horū cupiditate moueremur / tūctorū generū supplicia
describit. Hec ego cum rationibus confirmarem / plurimo
rubore pfusus Alexander ad quendam ex socijs cōuersus
Nisi sem inquit Alexander Diogenes esse vellem. Inde
me plurimū hortatus vt secū militarem vix a me dimissus
abist.

Dio. Olympiad.

Oli dolere cū familiaribus. Olympias q; pallium i
duor & hostiatim panes mendico: non enim tur-
pia sunt & libero homine inquis indigna sed bona
et arma contra eos: qui falsis vtuntur opinioibus: qui vite
bellum iudixerunt. Hec ego non ab Antisthene primūz vī
didi sed a diis & heroibus & iis qui ad sapientiā notam gre-
ciam conuerterunt. Homero videlicet & tragediarum scrip-
toribus. Hi nanq; iunones iouis coniungē in sacerdoti-
faciem verā tali habitu fuisse scripserunt.

Inclita per sacros cogentem numina fontes

Inactidas vite prestantes munera nymphas

Et thealaphū Herculis filiū cū argos proficisceretur nostro
longe ab lectori habitu extitisse cū in fortune auxiliū vili pā-
no corpus tegetet. Et vixez laertis ylio domū redenunt scil-
sum amiculū & fumo sorditatū operuit. En age olympias
Mūquid hic meus habitus & mēdicatio turpia tibi videntur
an potius & mira etiā regibus cuiq; sapiēti ob tēuitatē es pe-
petenda. At. Thelaphus reparēde bone vāitudinis gratia.
Vltres vt procos iampridē infensos vlciseretur huiusmodi
habitu latuerūt Ego vero vt felicitatē cōsequar: cui⁹ mima
particula est. Thealaphi bonū. vico enī falsas opinioēs qua-
rū gratia nō vnū dominū eligimus: fugio morbos & foren-
ses calamitates. Peragro liber sub. Ioue vniuersā terrā ne-
minē ne magnos qdē vños formido Qd si hac mea episto-
la qua me lōge meliores pallio & pera panē etiā ab inferio-
rib⁹ mēdicare ostēdi tibi consolationē attulerint grās habeo
Si min⁹ frustra dolore afficentis.

Dio. Maronicēsis.

Ecce fecistis q; ciuitatis nomē meliore appellatiōe
mutastis pro maronia n. hipparchiā vocari malui-
stis Nā latius est ab. Hipparchia femina quidē vos

si philosophice studiosissima q̄ a marone viro femudento ap-
pellari.

Dio. Crateti.

A Vdint te vniuersum patrimoniu tuum i fisci cum co-
tulisse: & in medium clara voce predicasse. Crates
Crateris filius Cratetem liberum fecit: & hoc pono
vniuersam ciuitate delectari nosq; admirari talium viroꝝ
artifices: & hac gratia voluisse nos athenis ad se accersere:
nisi tu sententia nostra e haud ignarus dissuasisses: laudo ani-
mum tuum & te rex tuus in publicum contulisse maiorem:
in modum letor. Quippe qui oculus expectatione melior q̄
opinaret euaseris Verum tu q̄ primum ad nos redeas velin
Ad hoc eni op^{us} est i aliis exercearis Si quid e minime tutu est
vt illic mora trahas vbi nūc familiares nō uenias.

Dio. Metrodi.

Non solus panis aqua cubile pallum molestiam me-
docent & tolerantiam sed: si ita dicendum est etiā
pastoralis manus. Vtina; primum illum bubulculū
cognouissem, Cure igitur hec tibi sunt quocumq; ppetraueris.
Est enim vite nostre consentanea. Incontinentes autē
mulierum congressus longum oculum postulantes valere lu-
beas. Non enim honorabile est secundum Platonē vt pau-
per id expectat Ille autē per breui via ad felicitatē properat
Mulierum congressus vilis: sed quantū hoc multitudinē de-
trimentum afferat ab his qui didicerunt in geliges Tu noli ab
incepto desistere. Noli inquam & si quis huiusmodi gratia
vel canē vel aliud quiduis appellet.

Dio. Metrodi.

Moliste. Metrodes & nomini & vite tantum con-
sidere etiam petendo hominibus necessaria nō. n.
turpe est nam reges & principes a subditis pecunias
mulies naves & qui adueria laborant valitudine a medicis
remedia. Amantes ab ips quas in delitijs habent oscula &
cōtactus postulant. Et herculē ferunt etiā a sensu carētibz
vires accepisse. non tamen gratuito petendum est: neq; ve
deteriora: sed ad salutē oīs nature necessitatē petere oportet
Quod cū feceris. Herculem Iouis filium imita re: vt scilicet
maiora reddas q̄ accipias. Quotū hec? Quod nō ad ve-

gloriam est gloria pro qua vbiq; contendit & si nihil conse-
quaris. Bona. n. quedā cōsuetudo est huiusmodi: aduersum
hec bellum ferunt. Socratē dicere. Bonos nō petere sed po-
stulare. Eoz. n. oīa esse quēadmodū & deorū. Quod hinc
colligere conabatur qm̄ vj cīm vñ sunt. cōmunia aut ar-
corū. Qui bonus est: is deo amicus est. petes igitur tua.

Dio. Timomacho:

Veni cizicum; vbi inter deambulandum ianuā quā-
dam his versibus inscriptam conspiciatis; sum. Na-
tus iouis fortissimus vir Hercules. Hic habitat. In-
tret hanc domum nihil mali. Constiti; & cum legissem pre-
tereuntem quendam sciscitatus sum; Quis & vnde esset ea-
rum ediuꝝ dominus. Qui cum me cibi petendī causa rogā-
se arbitraretur respondit Neq; homo Diogenes. sed ab hinc
Tunc ego mecum. Profecto hic mihi videtur quinq; sitex
verbis suis conspicuum clausisse. Inde paulum procedens ali-
as fores conspicio eodem inscriptas iambico. Hic inquam
quis nam habitat. Publicanus inquit homo vulgaris. Tunc
hanc ne malorum ianue inscriptionem habent; an bonorū
Vtrorumq; inquit. Hic ego. Et qua nam gratia: si ita vobis
expedit hoc iambico portas ciuitatis nō scribitis: sed domo-
rum fores; que Herculem capere non possunt. Aut. n. ciuita-
tem hanc inscriptiones habere oportet non domos; aut pu-
blica vobis mala nocere non possunt: sed priuata. Nescio in-
quit ille Diogenes quid tibi respondeam. At ego quid inq;
vos ciziceni malum arbitramini. Morbum inquit pauper-
tatem mortem; & id genus alia. Hec arbitramini si domas
vestram ingredientur: vobis nocumento fore si non ingre-
dientur. Minime. Quid ni inquit. Sunt hec inquit vt dicis.
Sed nunquid si ea vos mala non attigerint ledent Minime
Sed si attigerint. Domi igitur attingere vos possunt: non in
foro. Est ne aliquis qui dū in foro sumus malo iudicat: ne
nos attingat nō aut domi Quid nā tibi respōdeā inquit nescio
Quid p̄terea malū ne cū domū vestrā ingrediet vos ledit: an
cū vos ipsos? Cū nos inquit. Ego cū op⁹ esset vos iauico inscri-
bit ianuas & qm̄ pacto Hercules cū vn⁹ sit tot pōt dōs: ha-
bere? In hoc sane maxia ciuitatis v̄re stultitia ostēditur. Et

que nam inquit decentior fieri posset inscriptio? Oportetne
inquā omnino ianuā inscribi? Sane inquit. Tum ego. Audi
igitur hic pauperies habitat intret nihil mali. Ad hec ille Dio
quelo meliora. Nā malū est? Malū inquit vestra non mea sē
tētia. Sed nūquid lydorum boves cōsumit paupertas? q̄ deū
non me malū est. Et quid nā facit inquam. quāobrem malam
viciis famam inquit. frigus contentum. Sed nichil horum que
viciis facit paupertas. Nunquid famies? siquidam multa hūmī
nalescuntur quibus et famam possum⁹ & frigus depellere. Ne
q̄ enim reliqua que nulla sunt animantia frigus sentiunt. Na
tura inquit ita muta instituit. Tum ego. Homines ratio ista fas
cere edocet. Verum multi dissimulant propter mollitiē. Sed
habent in hac vitā animalium pelles. oculum velleras.
edificiorum & domorum parietes. Neq̄ propterea contem
tū parit paupertas. A tristidem equidem pauperem aliquando
vestigalia exingentē nemo contempsit. Neq̄ Socratem. So
phronisicifiliū. Si quidem paupertas nemini detrimento est
sed malitia. Quid inq̄ apud nos huiusmodi paupertas est? vt
sit vestra sententia eligenda: verum innumera a vobis mala
abigit. Que nam dic queso? Inuidias odia calumnias. parietum
perforationes. cruditates tormēta alios morbos q̄ grauissimos
Inscribitur igitur ianuās vestras non Herculem apud vos sed
paupertatem habitare. siquidem que hercules intrinere potest
monstrare nullam vobis formidinē incutit. hydra videli
cet aut leones cerberū quorū nonnulla ipsi venatu persequi
muri. Venim⁹ q̄ paupertate abiguntur ea molesta sunt. & qui
dem modica impensa custodem vestram aletis paupertatem
In Hercule autem multa consumetis. Sed infamis inq̄ pau
peries est. Hercules gloriolus Tibi inq̄ paupertas infamis est.
Auges vero & Diomedes thraci. & aliis hercules. Ad hec ille
Non p̄sudes mihi. Diogenes vt paupertatis noie ianuā inscri
bā. Quare aliud inuenias vt herculis inscriptionem tollenda
mihi p̄suadeas. Inueni inq̄ audi. Hic iusticia habitat (nichil
intret mali. Tum ille assentior tibi inquā. Non tamen vt Her
culum voleam sed iuste ascribam. Recte facies inquā: qđ cum
scripseris supinus dormias vt vlixes neq̄ quicq̄ amplius ve
teare. Faciam inquit. & tibi habeo gratiam q̄ nos a paupis

affectibus liberos. Diogenes reddidisti. Hec in cyclo amico.
Timonacha correxiuius. Dio. Policet.

P Vdeat te eorum que mihi minaris. Sed quid tibi nō ob
quo me Eriphile pelor euadem. Neue meo mores
male permūtē. Ita necne ne facturam censes : & rationes me
sequi non recordaris Minaris autem cantaridis minas hoc est
morte meque intelligis hoc pacto te mihi potius dissuadete.
Est enim qui nostri curam habet. et malorum operum debiti
suppliciiū exigit. vult tibiis quidē simpliciter amor. Tuis autē
de culpa. Hec ego nulla minarum tuarū formidine ad te scri
psi. Sed vt mei gratia malo aliquo afficeris.

Dio. Monemo.

c Vm epheso profectus essem rhodum ppetere voluitus
certaminis viscēdi gratia nauigante gressus e nauī op
pidum ad Lacydam hospitem diueri. Qui cum forte me ap
plicuisse presensisset. e foro diceffit. Ego autē peragrata vr
be nulq̄ ei obuiam factus. cum eum in vrbe esse intelligerem
in deorū hospiciū me contuli libens. Post tertū vel quartum
potius diez cū me in via que ad castra ducit offendisset : & sa
lutauit me : et domum obtulit : et nihil ei successit q̄ me tot die
bus non conuenisset. Inquit. Lacyda si deos qui cum ap
pellenti mihi domus tua clauderetur benigne me susceperunt
deferam. Verum cum tui nulla huiusmodi te offendit possint
sed nos ob nostrā imbecillitatez egreferamus. ventiam. Prius
tamen si placet in gymnasiū exercitationis gratia ascenda
mus. Non enim oponere arbitror. si ad te melioribus relictis
hospitibus diuertam. corpus contemndū. Bene inquit dicis.
Diogenes. Neq̄ ego te vt deos relinquo. Ego autē ascendi
& in Lacyde domum diueri. Vbi apparatus erat. non q̄ na
ture humane necessitati luefferet. sed nauī opinioni qua alii
superantur. Lecti namq̄ strati erant per q̄ sumptuosissimi &
mense e regione alie quidem nucce alie acerne plene argen
ti fulgebant. Ibi et ministri alii vasa parabant alii aliis vaca
bant ministreris. Que omnia conspicatus in hospiciū tuū
inquam veni. Lacyda vtilitatem aliquam conlecturus. Tu
autem inimicorum parasti conuiuium. Quare iubeas hec om
nia hinc auferri. Nos autem accipias vt heros in iliade Ho

meritis in pelle bouis stultitias; vel vt lacedemoniis in thorax.
Et sine corpus quibus assuetum est discumbere. Seruus hic
vnius sit qui ministret. Sufficiens huic operi manus nostre etenim
hac gratia vobis a natura date sunt. pocula nobis sint e villi lu-
to fictilia. Potus ex fonte aqua. Cibus sit panis, pulmentum
sal vel nasturtium. Hunc ego victum, hunc potum ab Antisthe-
ne vidici non tanquam mala sed omnium optima. & que facilius
inueniri possunt in via, que ad felicitatem ducit, que diuitiis om-
nibus preferenda, & maximo honore habenda est. Est via
in loco munissimmo et abrupto accliuus & ardua. Quam ob et
asperitatem vix nudi singuli superare possunt, nedum onere
aliquo & vinculis impediti. Sed neque qui rerum aliquid neces-
sarium parat. Inter eundem victum inuenire possumus herbam
aut nasturtium. Potum facillime aquam. Maxime vero vt per
facile ambulemus nasturtio aque lentum pallio affinescere nos
oportet. Suscipiendum contra terrena certamen. Nam vt sum-
mo constitutus. Mercurius proficiscentes perturbat qui iniquum
viaticum non habent, in nulla cuiusquam ope iter faciunt. i. Huic
ego victui primum apud Antisthenem assuetus ad felicitatis
viam vno spiritu properavi & cum iuxta accederem, hec in-
quam propter te felicitas perpeius sum. Et profecto magni
bonum est aquam bibere & nasturtium esse et humi somnum
capere. Tum ego illa ego inquit hec tibi quam facillima reddam
& diuitis potiora, quas mihi homines anteponunt, neque que
sunt tyrannum intelligunt. Ex illo ego felicitatis verbis auditis
non amplius illa exercitationis gratia sed voluptatis come-
di et bibi. Iussit me ad hanc rationem et consuetudo, quas quinque
contemserit, magni accipiet detrimentum. Quare huiusmo-
di mihi Lacyda cenas parato. Id quod optimum in vita est fe-
licitatem secutus. Diuitias autem his reliquas, qui ab recta via
inbertant. Quo si equo animo me audieris, illud dicam. Huius-
modi me semper in cenis et hospitibus accipias. Hoc
pacto nunquam qui ad te veniant, hospites declinabis. & qui
ad te diuertere cessabunt sepe numero queres. Ita omni care-
bis reprehensione. Nec ergo rhodi apud Lacydam hospitem
locutus sum.

Diogenes. Monemo.

e Vm certamina longius differuntur & tu is reli&is in
olympiadi te contuleris: ego qui maiorem in modum
his delector: alias mundinas expectavi. Interea dum in foro
cum populo versarer: & spacia quedam vitro citroq; confice
rem: et nunc vendentes: nunc fabulantes: philosophieq; aut
vaticinijs professores intueret. Quodam de solia natura ac po
testate differente: & omnibus persuadente prodijj medium.
Et quando inquam philosophie e celo descendisset: Qui cum
nichil michi responderet. & qui aderat discederet: solus ce
li effigiem in cistella cōponebat. Inde ego vatem qui in me
dio coronatus sedebat pluris se faciens q̃ Apollo divini&is
auctor pretergressus interrogavi. Bonus ne esiet vates: an ma
lus Cum se optimum respondisset. Tunc ego sublato baculo
Quid facturus sum inquam vaticinare. Te ne percussit: an
non Is cum parum percogitabundus tacuisset et minime res
pondit Tum ego eum iridens percussij. Qui aderant accla
marunt Ego vero quid acclamaris inquam. Nō qm̃ malum
vatem de presensu verbanimus. Cū ij & alij qui in foro ade
rant auspitus que fecerem dimissis coronis me ex illo sequa
rētur: ego de tolerantia sepe numero disputarem: mea verba
accipiebant: & sermonibus meis aut cense aderent Propterea
michi alij argentum alij argento non viliora afferebant. Mal
ti ad cenam imitabant. Ego a frugi hominibus victum capie
bam: a malis minime. Et qui mihi ob ea que primum accepi
ram habebant. Iterum accipiebam a non habentibus autē ni
hil amplius. Verum ab his querebam qui mihi panes largie
bantur: & a me fructum capiebant. Alios recusabā minime
licere ratus vt ab his q̃ nihil sane acceperant quicq̃ acciperem
Cenabā autē nos apud omnes. Sed eos dūtaxat: qui medici
na indigerent. Erant autē ij qui persarum reges sectabantur.
Discubui igitur apud divissimū quendā adolescentulū in tri
clinio pictura auroq; omni ex parte q̃ ornatissimo. Cum igit
spuere vellem exiream & dicuratis in omnem partem
oculis: cum nullus michi spūendi locus relinqueretur: ipsum
inspui adolescentulum. Qui cum de me quereretur nomine
eum appellans. Quid inquā de me & non de teipso cōquerer
is: tricinij parietes, & pavimenta tanto studio exornasti: &

Te duntaxat inornatum reliquisti: vt apti simus in quę spem
rem locus visus sis. Tum ille imperitiam nostrā; arguere vi
deris. Verum nō iterum hoc dixeris. Te enī ne pedem quī
dem amplius relinqū. Postridie eius diei suis distributis vi
titijs: & peram & duplex palium accepit. Nec ex quo in ol
pia profectus sunt contingunt. Diogenes crateti

C T ad statuas que in foro sunt accede: & panem pere
Hec enī cura quodammodo bona est. Iuuenes enī
homines qui minus q̄ statue sentiant: & spadonibus
potius & scutris q̄ tibi quicquā largiantur. Noli admirari quā
q̄ proximum sibi & non qui longe abest veneratur. Proxi
mi autem sunt & qui multitudini placent spadones potius q̄
philosophi. Diogenes crateti

M Vlti cum breuem & facilem viam que duciat felici
tatem esse audiunt: volunt quēadmodum & nos
philosophari. Cum vero ad eam perueniunt: & ei
intuentur difficultatem: tanq̄ fessi desistunt. Inde non suam
mollitiem sed torporē nostrum accusant. Verum tu sine eos
dormire in suis voluptatibus: in quibus non eo labore viuūt
in quo nos esse dicunt. Sed longe grauior. Cuius gratia om
ni tempore turpissime seruiunt. Tu vero persequeta vt cepti
sti: & resiste pariter voluptati: & annitere labori. Vtrūq̄ n. no
bis certare solet: & in primis nobis esse impedimento. Illa qu
dem q̄ ad turpia nos allicit. Hic q̄ metu nos a virtute abdu
cit. Dio. Monemo

C V re tibi sit ex hac vita migratio. Core autem erit: si
te mori meditaberis. Hoc est si aphuc viuēs animā
a corpore separaueris. Hoc n. mihi videtur. Socras
res appellasse. Siquidem meditatio res facilissima est. Philo
sophare & cōsidera quid tibi & natura & lege magis est cō
siderandum. In hoc duntaxat anima a corpore separatur:
In reliquis rebus minime. Sed cum videt audit: olfactu: gu
stat: adest: corpus: quasi ex eodem capite vtrumq̄ penderet.
Cum igitur mortem non meditamur: molestior vite finis ex
pectandus nobis est. Anima namq̄ quasi delitijs quibusdā
anticis merore afficitur: & summa cum molestia vita cedit.
Et si philosophorum animas obuia fuerit in via maiorem in

modum laborat. Discedit, & sine buce in precipia hiatus summa quoad in profundum deferatur. Siquidem omnes ea fugiunt ut pote quod multa in vita commisisse existimant dum deteriori parti totius principatum permiserant: quo tanquam in periorum statu multa iniuste facere coacta est verum ubi optima meditati erimus meditationem & vita suavis est: & mors minime molesta: & via perfacilis: si quidem quicumque ei anime obuiam sit hospitio in summis delictis suscipit: tanquam venationem pulcherrimam summo cum honore ad claros inferiorum iudices adducit. Ipsa vero ut que meditata sit sola vivere non moleste corpus relinquit. Preterea precipua quidem honor huiusmodi animis: quibus corpus non minime curae est apud inferos habetur. Credit enim deditas corpori animas pravas & illiberales quae aut ei non nimium afficiuntur bonas: & nullus imperio obnoxias. Quippe quae in vita omnibus dominatur & quidem imperiole. Et propterea ad iusta dumtaxat: & quidem facillime eriguntur: nullis omnino vitis obnoxie quibus corpus eam cogit animam delectari. Quae voluptatibus dedita est more piscis: vel alterius bruti subiecti deterioris imperio. Quod si te non meditaaberis: hec te sequetur quando hinc migrare oportebit. Hic autem primum vitam dulcissimam: viues. Viues enim liber: imperabilis nemini semiens. Parum et ad corporis tantum necessitatem sollicitus: et ad totius alimentum tacendo / imperando aspiciendo quae de hominibus modestas / et qui a vite seritate cedum et rapinarum plena abstinent preparant. Nulla magnarum & diuinarum rerum / sed paruarum & non hominibus tantum communium / sed mutis etiam cupiditas. Siquidem ob plurimarum rerum & edendi & bibendi / & ei venere appetitum omnes homines mali sunt et beatorum similes.

Dio. Eufesio

Men megaris conuictum. Vbi in forum profectus ad puerorum ludum constitit. Qui cum non recte versus canerent / seiscitanti mihi / quis nam ipsorum esset preceptor / responderunt. Dionisiu sicilie tyrannum. Quos cum me imdere neque verum dicere arbitrarer iudum ingressus sedato animo sedum illum

expectans. Qui in forum enim profecti dicebāt nō mīn
post redijt. Tū ego assurgēs his eū verbis cōpello / q̄ nō be
ne Dyoniū doces. Ipse vero me misericordia / mōtū existit
mās ob amissā tyrānidem & fortune mutationē hoc inquit
pacto Diogenes humane se res habent. Verum tu per huc
mane facis / cum nostre misereris calamitatis. Cui ego ve
rum apperui. Non q̄ tyrānidē inq̄ amiseris / siccirco doc
leo Dyoniū. Sed q̄ libere in greca veraris quodq̄ a sicu
lis calamitatibus liberatus es / quibus te assummi oportuit
cum terra mariq̄ mala commiseris.

Dio. Carnide

CApitones mihi & fallacias familiaris tuus. Euremo
pposuit q̄ maxime fieri potest elaboratas. Ego aus
tē ijs virtutē honorari nō cenfeo. si manib⁹ & obscuris p̄ixi
dibus similes sint. Sed viutēdi ratione quā nudam vnūqueq̄
preseferte oportet. Nā post difficiles & elaboratas inquisiti
ones generosus & sapiēs Euremo de maternis in partē re
bus tantū nō nudus pugnavit & sapiētis pugnaꝝ nōnulli ex
vulgi numero & virtiosi hoies dissoluerūt. Oportuit enim si
virtutē familiarē habuisset: vel ab ipso p̄cipio pecuniarū
cohūbere cupiditatē: que omnīū malorū nō honestissime phil
losophie causa est. Cuius officium est vt omnes cohibeat af
fectus. Verum athenienses vestra philosophantium senten
tia ijs similes sunt: qui cum se ipsos sanare non possunt alijs
mederi profitentur.

Dio. Platoni philosopho

Aominaris palliū meū & peraz tanq̄ mihi molesta
& graua / & vite nihil penitus conferentia. Nō recte
facis nq̄ nāq̄ molesta sunt & graua. Quippe qui in tyrāno
rē conuuijs immodice saturari & pecorum ventre non an
tū virtute ornari didicisti. Ego autem ex quo virtutem am
plerus sum maius quidam q̄ contra voluptatem tolerantis
am etiā cū liceat p̄mefere dū mihi p̄suali. Siquides p̄ceteris
hoibus me vite vtilitatē afferre arbitror nō tā ex his quibus
vitor q̄ quib⁹ talis appareo. Quis enī contra taz tenuē & pau
da contentū hominē hostili animo pugnare aggredere tur?

Contra quos autem huiusmodi delectantur impetum facerent? Nomen contra regem aut populum. Ex his igitur hec sequuntur. Omnis penitus malicia anima purgatur. In nobem contemnit gloriam. Immodicas respuit cupiditates: vera dicere: & ab omni abstinere mendacio videtur. Quod si tibi hec non persuadent: vede te voluptati & nos tanquam parum sapientes irrides.

Diogenes xenoni

Ecce vxor tuenda est neque educandi liberi: eo quod humanum genus sit imbecillum. Nam nuptie carum afferunt: & filii merore humanam afficiunt imbecillitatem. Qui igitur ad nuptias & filiorum educationem opis & auxilij gratia adducuntur: cum posterius intelligunt quantis molestiis distrahantur eos incepti penitet cum a principio vitare potuissent. Qui autem nullo mouetur affectu: satis sibi sua ad patientiam fore arbitratus nuptias & liberorum vitæ sollicitudinem. Verum enimvero vita hominum deserta reliquet. Dices enim. Unde erit successio. Vtina est vita molliatollere: & omnes sapientes efficerent. Nunc qui nobis fidem adhibuerit fortasse deseret. Ois autem vita negligit liberos: per creationem. Quod si humanum genus defecerit non tam deplorandum est quam si mulieres & cabronum genus iteret. Huiusmodi namque verba sunt: qui rerum naturam non considerant.

Dio, Icete

Non moleste fero pater quod canis appellor: & duplici induor pallio & peram fero & baculum. Si quidem potius letandum tibi est: quam in quo animo ferendum: quod paucis contentus sit filius tuus: & ipsi liber opinionibus quibus omnes seruiunt & greci & barbari. Nomen enim cum rebus insitum non sit. Nota quedam est quodammodo gloriosa Celi namque canis appellor: quam illis similis sum. Nam non secundum opinionem: sed secundum naturam vivo sub ioue liber & in eo non in proximo bonum repono & stola quidem. Homines. Vix est grecorum sapientissimum cum domum rediret ex illo minere monitu indutum scribit: que tam pulchra esset ut non hominum: sed deorum inuentus profiteretur. Et vestem tunicamque dedit velamina prima. Villa nigranti iam pridem sordida fumo. Ex leua adiecit velocis tergota cerat. Ex baculo: & in roem pertusamque vadique perat. Hinc anas

e ioris humero suspenderat herbis. Esto igitur bono animo pater / nec nominis quo me appellant / nec stolo te pigeat. Nam alterum canis inuentum est / alterum dei.

Diohenes Sinopenſibus.

Vos me exilio damnastis: ego vos domo. Nā vos (sinopē habitatis: ego autē athenas hoc est hoc est vos cū negotiatoribus / ego cū Solone / & his qui greciā a medijs liberauerūt. Vos quidem arguis & vicinis achais & hoim genere grecis iunico vtimini / Ego delphis & heliēſibus / quib⁹ cū & vij habēt cōſuetudinē. Sed hoc nūc vobis primū videat vāle: nobis iā pridē fuit Icete patris tēponbus Nūc vero id vnū vereor / ne patrie gratia nō credam moleſtus eſſe. Quod enī me exilio vānaſtis: hoc in meā facit deſenſionem / & nihil hoc mihi magis perſuadet Si quidē lōge meli⁹ eſt a vobis accuſari. q̄ laudari. Veritas me timeo ne cominus qui de patria mea ſermo habet mihi noceat: neq; alterius rei vllā rationē habeatis Melius enī eſt vbicumq; q̄ ita vobiſcum habitare.

Diohenes Antitheni

E Vm ex piteo: in vrbe aſcēdere a cōſilio. quodā a doleſcētuli obuiā mihi facti ſūt male mihi cāru blādientes. Quos cū tāq̄ hamus morat⁹ eſſe abſcedam⁹ a cane dixerūt Tūc ego. Eſto inquā bono animo: hic canis talia nō moredet. Quod ſimul ac dixit: triſtitia quadā affecti coronas capite directas laniatasq; & p̄textatas: quas ad ornatum induerant abſceſerūt: & taciti meis verbis auditis continuo in vrbem reuerſi ſunt.

Dio. Crateti.

C Vm thebas proficiſcētis ſub meridiem ex pyreo vrbem aſcendi. Cūq; ob calorem vehementius ſitire ſentirem fontem petiſ. Ibi promenti mihi expeſta poculum quidam deorum qui forenſium curam habeat ante oculos aſſiſit. Qui ſunctis incauū manibus e fonte aquam hauſit bibiſq;. Tūc ego id mihi commodius poculum aſſiſtratus / tam bono & bonarum rerum precepto vti nō puduit / & ſapienter quidem. Abieci igitur quod habebam poculum & inuentis qui thebas veniſſent / tam preclarum inuentum tibi quam primum litteris ſignificandum duxi.

Fiſſ.

Quippe qui nihil bonorum sine te cognoscendum mihi statueris.
Tu autem hoc publice in foro disseminare velim. Sunt & nobis
alta propter multa sapientie plena. Ampla namque natura est
qua opinione & vera electa in hominum salutem conuertimus
Diogenes Hypparchie.

Dilector desiderio tuorumque mulier philosophiam expectas
& nostram complexa sis opinionem. Cuius austeritatem etiam viri perterrentur. Verum ut principii tui operatus
finem consequaris contende. Quam consequeris scio si a Cras-
tete viro persapiente & nobis philosophie auctoribus non dis-
cesseris. Crebas autem nobis litteras dato. Multa namque episto-
le neque minorem vim habent que presens disputatio.

Dio. Antipatro.

Non nos reprehendere quod cum nos in macedoniam
acceserimus tibi non paruum. Non enim eo feci
ut atheniensem saltem tue mensie pretulerim. Neque
contentam in me ambitionem suspiceris. Quarum gratia alij for-
tasse id facerent ut multitudinem magnam videretur. Quod
reges parafacerent. Sed nobis quod macedonum mensia athenien-
sis saltem socius est familiarior. Nostrum igitur dogmatis obseruan-
tia potius quam tui contemptu tibi non paruum. Ignosce igitur no-
bis / siquidem si pecora essemus ignosceres non parentibus
Neque enim & regis & pecoris victus idem est. Quamobrem sine
fortunate. Antipater unumquemque ibi vivere: ubicunque ei
licet. Hoc enim pre ceteris regnum est.

Dio. Perdice.

Si contra gloriam pugnare vis / que inimicorum fortissi-
ma plus quam illicet & peones te offendit. Abiectionis
hominum affectibus me accersere. Possum enim hanc sub-
re militiam. Verum si quid adhuc aduersus homines tibi faciendum
relinquitur / & hoc ferre bellum non sentis. Sine nos athenis
esse / & Alexandri milites ad te accersito. Quorum opera &
auxilio & illicios & scytas subegit.

Diogenes Alexandro

Scrisimus ad dyonisi & Perdicam pretereas & ad
te qui cum aduersus homines bellum geritis principatus obli-
re arbitrami. Atqui plurimum interest Alterum namque demeritis est

Alterus qua humano genere vtimur scientia: & optimi alii
cuius gratia operatio. Tu autem contemplare quid nunc fa-
cias. Nihil sane nosti. Committe alicui: qui tanquam medicus ti-
bi ergo medeatur: & falsa qua imbutus es opinione liberum
reddat. Tu enim ut mali aliquid facias contendis. Boni au-
tem ne si velis quidem potes quicquam facere. Preterea princi-
patu & imperium non eiusmodi est: ut cum pessimus homi-
nibus habeamus consuetudinem. Et semper quicumque no-
bis obuiam sunt complectamur. Hoc enim non modo ma-
fuetiores fere non faciunt verum ne lupi quidem. Quo nul-
lus neque peius est, animal neque danosius. Quos in hiis tua
videris stultitia superare. Hi namque sua dumtaxat malitia con-
tenti sunt. Tu autem mercede pessimos homines allicis: et in
potestate constituis: ut male operantur. Preterea & que ip-
si et longe iniquiora aggredieris. Damna hec tandem et re-
spice. Vbi nam terrarum es. Quid tibi isti apparatus & tan-
tarum rerum studium utilitatis afferunt? Noli sane istis facie-
do villo te hominem meliorem arbitreris. Quod si nullo me-
liores neque hoc quicquam curas. Putas ne que moliris ali-
ud esse: quam calamitatem formidinem summa pericula. At-
qui nescio vbi in maiores posses incidere calamitates: quam qui-
bus perimeris. Et quisnam intus non felicissimus sit. Quis
qualis & violentus non idem re male operetur nihil
quam habet boni? Et hec tibi vita bonum quoddam esse vi-
detur. Pro qua sub eundem tibi periculum arbitraris vel ma-
ximum: dum tue possis satisfacere cupiditati: neque reputas
eos tibi maxime insidias tendere. Si quidem multorum est
peccare. Neque cum talis sis: te unquam bono viro usum
posses ostendere. Huiusmodi .n. hominum genere delecta-
tis. qualis ipse in primis es: & plurimis malis nullo autem.
bono afficeris. Neque tibi sufficienti muni: quos facile mala
superfiliunt atque irrumpunt. Considera quo pacto morbis
homines conficiuntur. Febrem neque murus ardet neque sa-
tellitum impetus. Num aliter quiuis tyrannus morbis con-
ficitur quam infime fortis homo. Qua nam agitur alia gratia sa-
lutares tibi custodie disponuntur: quam mera stultitia: ut quam diu
vissis ea permanses & plurimis malis & perpetua afficiaris for-

adline? Anne putas aliunde hominū mala provenire quā
ex rerum ignorantia? cum quid sibi faciendum sit nesciunt.
Profecto & tu mihi ex horum esse numero videris. Neq;
n. tyrannorum pueri sapientiores sunt. Cessa igitur bone
vir: & si quid tibi boni esse vis ostende. Numque te deceat
opereris. Quod nunq̃ nisi edoctus assequi posses. Nunquid
ergo quem piā atheniensium iudicium tibi mittendū cense-
ses: sed hi quoq; quotidie iniuste faciunt & se maximos es-
se & nullo malo alios afficere arbitrantur. Valitudinem au-
tem aut salutē tibi dicere nefas est quoad talis fueris: & hu-
iusmodi moribus precitus.

Diogenes Aruceo

C Anis aruceo sui ipsius cognitionem dicit. Ita. n. be-
ne facies: & si quis anime morbus quasi stultitia est
insederit: et medicū adhibeas deos precatus ut ijs
que non videntur acceptis alterū facias. Noli queso vitius
istam viuentrationem prosequi. Vinum nanq; tibi recon-
ditur: quod te offendet & distrahet. Qui si mihi obtempe-
raueris. nō tantū mihi amicus q̃ dignissimus fueris sed alijs
quoq; omnibus valitudinem aut salutem tibi victam arbi-
traris: si litteras meas non contempseris.

Diogenes grecis

C Anis ijs qui greci appellantur gemiti dicit qui quib-
dem & si nihil dixero vobis est qui facie homines
animo simie estis. Omnia simulatis nihil cognoscit-
is. Vos igitur cum leges vobis ipsis feratis quibus in super-
biam elati intumescitis malitiae testem accepistis. Nunquā
in pace sed assiduo in bello consenscitis mali & malorum
auctores inuicem inuidentes. Si paulo molliori veste alio
alium vestitum: vel paulo ampliore argento: vel oratione
facundiore vel eruditore potius peditum conspexeritis.
Nihil enim sana ratione iudicatis: sed ad ea que fidem vel
persuasionem faciunt vel gloriosa videntur prodies omnia
vitiis datis. Nihil neq; vos progenitores vestri cognoscitis
Sed ignorantia & amētia vestra bonos viros maledictis vr-
getis & psequimini. Odio autē vos habet non modo canis
sed ipsa natura. Parua nāq; leticia multo dolore afficimini

Et ante ductam vxorem: & postquam ducta est: q̃ duxeritis
perdit estis & morosi. O quot qualesq̃ viros alios quideam
bel'o victos: alios in pace quā appellatis oblata causa intere-
misti. Multi cruci affixi sūt. Multi a populo iugulati. Alij pu-
blice venenum biberunt. Alij rota versati sunt. Vtrum igitur
potius attendendum fuit: o insana capita vt erudirētur: an vt
intermerentur. Et mortuis nullam sane accipimus vtilitatez
Nisi in quantum pecudum carne vescimur. Homnibus autē
bonis proculdubio opus est. Vos isani illiteratos & rudimu-
sicam docetis: vt ea vobis aliquādo vsui sit. Viris autē iustis
quamobrem vestra doctrina imbutis non vtimini. quando-
cūq̃ ijs opus esset. An quoniam iniustis indigetis: quando de-
uitatem vel exercitum placet diripere. Neq̃ dum hoc ma-
gnum. Sed quotiens vi bona operamini: etiam meliora ina-
tueri licet: & quos attingere potestis iniuria afficitis: cū maio-
ri vos digni essetis supplicio. Et mercurialium & quiquartio-
rum solennitatibus in gimnasijs & medio foro comeditis;
bibitis: inebriamini: & cumbitis: deliratis in vtram q̃ partē cō-
sultis: muliebriapatinini. Inde in nos impie clā atq̃ palam
racitis. Hec nihil curat canis. Sed vobis omnia cure sunt: &
cū a naturali vita canes prohibetis: qm̃ pacto in eos nō pec-
catis. Ego quidem canis verbero. Natura autē re ipsa eodez
modo vos oēs viciat. Equo nāq̃ iure oibus mors impē-
det: quam vos formidatis: & pauperes se penumero vidi ob-
inopiam sanos esse. diuites minime ab infelicitis ventris incō-
tinentiā. Cui cū indulgetis breui titulatione nimia cū volupta-
te affecti vehementiorem postmodum dolorē subitis. Ne-
q̃ quicq̃ vobis prodest domus: neq̃ quibus abundatis pec-
cunie. Sed cū aureis & argenteis tons discumbitis: in ipsa fe-
licitate obduratis: neq̃ adduci potestis: vt bonorū reliquias
cum oleribus edatis mali & malorum amici. Qui si quid vo-
bis mentis inesset: si nō ebrij desperetis: optimo illi Socra-
ti sane fidem adbiberetis: & in communi omniū consensu
assentiremini: vt per omnes etates aut continencie studere-
tis: aut suspendio vitam finiretis. Ne q̃ enim aliter in vita fio-
ri potest: nisi tanquam in conuiuio semper vino madidi ver-
tiginibus & intestinorū doloribus ab alijs duci velitis. Neq̃

vos liberi fieri potestis. Et dū in luxuria & delictis quæsi-
 potestate vestra bona sunt animo cōplectimini veniūt com-
 munes carnifices quos vos medicos appellatis. Qui quicquid
 sibi imētē venerit id dicit & facit. Hi autē qui bene medē-
 tur incidūt vtrū ligāt intus extraq; medicinas exhibēt. Et si
 cōualueritis nullā gratiā habetis sed vīs habēdā profiteamini.
 Sin minus medicos accusatis. Potius autē mihi letādū q̄
 volēdū q̄ plus scio q̄ ignorē. Quod mihi cōtigit ex quo cū
 Antisthene sapiētī cōsuetudinē habui qui cū ijs vītaxat qui
 seipsum norāt disputabat. Ceteros qui naturā rationē verita-
 tē ignorabāt penitus cōtēnebat nulla carētibz ratione & Aus-
 pueris cura addibita. Allata est epistola ratio canis barbaris
 cur eis gemendū sit. cuiusq; grece edocti veri greci efficiatur
 Nā nunc longe elegātiores iunt qui barbari vocantur & lo-
 ci quē habitauit & morū ratione. Nā qui greci nuncupantur
 apud barbaros mēta. Barbari autē & si res suas conseruan-
 das & ad seruādū se suffecturos arbitrantur. Vobis autē ni-
 hil satis est. Quippe qui ambitiosi & sine ratione & perditis
 educati viuitis.

Dio Exprimendi.

Diyogenes Eximenidi preclarorū omī ob virtutē
 tolerantiā dicit audio te domi neutri & corporis cura
 mihi indulgētes desiderētamē virtutē polliceri Quod
 mihi minime admiratione dignū videtur Bonū nāq; esse se-
 cundū Simoniidē difficile est polliceri autē perfacile.

Telos.

Hec opuscula castigatissime emendata Im-
 pressa sunt Parisijs per Gaspardū philippe
 pro magistro petro baqueller die gratio no-
 politano Anno imense reparationis. Mil-
 lesimo quingentesimo quinto, die vero .xxiiij.
 mensis Decembris.

igni cuius adest compunctio.
requies. clausa egressu.

